

\\ RAPORT EXPORT MORNING
Republica Arabă Egipt
Gumhūriyyat Misr al-Arabiyyah

EXPORT MORNING

Republica Arabă EGIPT

Gumhūriyyat Misr al-Arabiyyah

Prezentul raport a fost elaborat de Agenția de Investiții, cu sprijinul analitic al companiei de consultanță CIVITTA, în cadrul Proiectului "Ameliorarea Competitivității", derulat în Republica Moldova cu suportul Băncii Mondiale.

CONTENTS

1. PROFIL DE ȚARĂ	5
1.1. Economie	6
1.2. Climat de afaceri	9
1.3. Participarea Egiptului în cadrul organizațiilor internaționale	10
1.4. Clasamente internaționale Egipt vs rEPUBLICA Moldova	10
2. COMERȚUL INTERNAȚIONAL AL EGIPTULUI	12
2.1. Exporturile Egiptului	12
2.2. Importurile Egiptului	14
3. COMERȚUL EXTERIOR AL REPUBLICII MOLDOVA CU REPUBLICA ARABĂ EGIPT	16
3.1. Volumul comerțului exterior al Republicii Moldova cu Republica Arabă Egipt	16
3.2. Exporturile spre Egipt	17
3.3. Importurile din Egipt	19
3.4. Forumuri economice Republica Moldova- Egipt	23
4. ACCESSAREA PIEȚEI DIN EGIPT DE CĂTRE PRODUCĂTORII EXTERNI	25
4.1. Etapele aferente procedurilor de export în Egipt	25
4.2. Sistem Informațional Import - Advanced Caro Information (ACI)	25
4.3. Înregistrarea produselor în cadrul sistemului Organizației Generale Egiptene pentru Controlul Exportului Și Importului (GOEIC)	26
4.3.1. Testare, inspecție și certificare	28
4.4. Cerințe și documente necesare pentru import	29
4.4.1. Garanții	29
4.4.2. Documente necesare pentru vama egipteană	30
4.4.3. Etichetarea produselor importate pentru piața egipteană	30
4.4.4. Cerințe de ambalare și termen de valabilitate	30
4.4.5. Organe de inspecție a produselor de import	31
4.5. Canale de distribuție în Egipt	31
4.6. EXPOZIȚIILE ȘI TÂRGURILE – instrumente utile în accesarea pieței egiptului	32
4.7. Provocări pe care le prezintă piața de import egipteană	34
5. PROFILUL CONSUMATORULUI	36
5.1. Constatări generale, ce reflectă profilul pieței de consum a Egiptului	36
5.2. Obiceiurile alimentare	38
5.3. Consumul de băuturi	38
6. EGIPT - COMPORTAMENTE ÎN AFACERI	40
7. LISTA TABELELOR, DIAGRAMELOR ȘI FIGURILOR	42
8. SURSE BIBLIOGRAFICE	43

ABREVIERI

ACI	Informații avansate Caro
AELS	Asociația Europeană a Liberului Schimb care grupează Elveția, Islanda, Liechtenstein și Norvegia.
AfCEFTA	Zona de liber schimb continental africană
COMESA	Piața comună pentru Africa de Est și de Sud
EOS	Organizația egipteană pentru standardizare și controlul al calității
FTA	Acordul de Liber Schimb Uniunea Europeană-Egipt
GAFTA	Marea Zonă Arabă de Liber Schimb
GATS	Acordul general privind comerțul cu servicii
GATT	Acordul general privind tarifele vamale și comerțul
GOEIC	The General Authority for Export and Import Control
IAF	International Accreditation Forum
IEC	Comisia Electrotehnică Internațională.
ILAC	International Laboratory Accreditation Cooperation
ISO	Organizarea Internațională de Standardizare
MENA	Orientul Mijlociu și Africa de Nord
MENA	Orientului Mijlociu și Africii de Nord
MERCOSUR	Bloc economic și politic format din Argentina, Brazilia, Paraguay și Uruguay.
NAFEZA	Ghișeu național unic pentru comerțul egiptean peste graniță
NATO	Organizația Tratatului Atlanticului de Nord
OMC	Organizația Mondială a Comerțului
PAFTA	Zona Panarabă de Liber Schimb
PIB	Produs Intern Brut

1. PROFIL DE ȚARĂ

Denumire oficială: Republica Arabă Egipt

Capitala: Cairo (zona metropolitană are peste 23 milioane locuitori)

Alte orașe importante: Alexandria, Ismailia, Tanta, Assiut, Helwan, Fayum, Port Said, Suez și Damietta

Locație: Egiptul se învecinează pe uscat cu Israel, Libia și Sudan, iar pe mare, Cipru, Grecia, Iordania, Arabia Saudită și Turcia

Șeful statului : Abdel Fattah El Sisi (8 iunie 2014)

Prim ministru: Moustafa Madbouli (07.06.2018)

Organizare administrativ-teritorială: 26 de guvernorate

Monedă națională: lira egipteană

Ora locală: GMT + 2 ore

Ziua națională: 23 iulie, aniversarea revoluției antimonarhice din 1952

Drapel: trei dungi dispuse orizontal de culoare: roșie, alb și negru; în centru se află vulturul lui Saladin purtând un scut și o bandă cu numele în arabă al țării.

Imn: Bilady, bilady, bilady (Țara mea, Țara mea, Țara mea).

Republica Arabă Egipt (în continuare Egipt) este situată în nord-estul continentului african, la locul de întâlnire cu Asia și intersectarea unor importante drumuri comerciale, fiind mărginită la nord de Marea Mediterană și la est de Marea Roșie și Golful Aqaba.

Egiptul este traversat de la sud la nord de fluviul Nil, de-a lungul căruia se desfășoară și principalele activități economice.

	Egipt	Moldova
Suprafață	total: 1,001,450 km ² terestru: 995,450 km ² apă: 6,000 km ² 96% din suprafața Egiptului este deșert	total: 33,851 km ² terestru: 32,891 km ² apă: 960 km ²
Clima	ierni moderate, deșert; veri calde și uscate	ierni moderate, veri calde
Resurse naturale	petrol, gaze naturale, minereu de fier, fosfați, mangan, calcar, ghips, talc, azbest, plumb, elemente din pământuri rare, zinc.	depozite mici de ligniți, petrol și gaz natural, fosforați, ghips, calcar, teren arabil.
Populație	109,546,720 (2023 WB)	3,250,532 (2023 est.) 2,615,199 (WB 2022)

Grupuri etnice	Egipteni 99.7%, alte 0.3% (recen. 2006).	Moldoveni 75.1%, Români 7%, Ucraineni 6.6%, Găgăuzi 4.6%, Ruși 4.1%, Bulgar 1.9%, alții 0.8% (recen, 2014).
Limbi vorbite	Araba (oficială), Engleza și Franceza este pe larg răspândită, ca efect a colonizărilor anterioare.	Limba romană (oficială). (Limbile etniile prezente și limbile moderne în special de populația tânără, limba rusă).
Religii	Musulmani (predominant sunniți) 90%, creștini (majoritatea Copti ortodocși, alți creștini includ armeni apostolici, catolici, maroniți, ortodocși și anglicani) 10%	Ortodocși 90,1%, alți creștini 2,6%, alți 0,1%, agnostici 0,1%, ateii 0,2%, nespecificați 6,9% (recen. 2014)
Rata de creștere a populației	1.59% (2023 est.)	-1.14% (2023 est.)
Tipul de guvernare	Republică prezidențială	Republică parlamentară
Puterea legislativă	Parlament bicameral: <ul style="list-style-type: none"> • Senat (300 deputați); • Camera reprezentanților (598 deputați). 	Parlament unicameral (101 deputați)

Tabel 1. Informații generale comparative Egipt-Moldova

1.1. ECONOMIE

Republica Arabă Egipt are o locație geografică și economică strategică în inima regiunii Orientului Mijlociu și Africii de Nord (MENA), cu porturi maritime la Marea Mediterană, Marea Roșie și Canalul Suez, ceea ce o face un nod pentru comerțul internațional între Europa, Orientul Mijlociu, Africa și Orientul Îndepărtat. Canalul Suez care leagă Marea Roșie de Mediterana asigură o conexiune vitală nu doar pentru Egipt, ci și pentru întreaga lume.

Cu o populație ce depășește 100 de milioane de locuitori, Egiptul este o țară cu venituri medii mici. Populația este în creștere rapidă, economia diversă și în expansiune, precum și locația sa strategică îl fac un centru de afaceri global ideal. Fondul forței de muncă al Egiptului, constituie aproape 30 de milioane de persoane, fiind cel mai mare din regiune.

Activitatea principală a populației este agricultura. Totodată, prima sursă de venituri a țării rămâne a fi turismul (așa-numita "pensie a lui Ramses"). În anul 2022, Egiptul a fost vizitat de 11.7 mil. turiști, cu 46,7 % în creștere față de anul precedent. Veniturile estimate din turism se estimează că vor atinge un nivel record de 13,6 miliarde USD în 2023 (+20% comparativ cu 2022). O altă sursă de venituri este așa-numita "pensie a lui Ferdinand", adică banii obținuți pentru permisiunea de trecere a vaselor comerciale prin Canalul Suez (francezul Ferdinand de Lesseps este cel care a construit canalul) - aproximativ două miliarde de dolari anual.

În ultimii ani, Egiptul a implementat un program de reformă economică care cuprinde măsuri de consolidare fiscală, introducerea unui curs de schimb flotant și reduceri mari ale subvențiilor.

Au fost realizate reforme majore în domeniul energiei în partea ce ține de subsidii și guvernanta, care au aplicat abordarea tranziției către emisii scăzute de carbon și au stimulat aprovizionarea cu energie electrică și gaz. Au fost efectuate investiții publice substanțiale pentru dezvoltarea și modernizarea infrastructurii rutiere și îmbunătățirea condițiilor de viață, a populației cu accent pe regiunile și zonele rurale mai slabdezvoltate. Țara a făcut progrese și în ceea ce privește agenda de transformare digitală.

Economia Egiptului depinde în principal de agricultură, exporturi de petrol, gaze naturale, mass-media și turism. De asemenea, mai mult de trei milioane de egipteni lucrează în străinătate, în principal în Libia, Arabia Saudită, Golful Persic și Europa. Numărul persoanelor din diasporă se estimează la 9,5 mln.

	2020	2021	2022 (E)	2023 (P)
PIB creștere (%)*	3.5	3.4	6.5	3.5
Inflație (media anuală, %)*	5.7	4.5	13.8	21.0
Balanța bugetară (% PIB)*	-7.5	-7.0	-6.5	-7.0
Soldul contului curent (% PIB)*	-2.9	-4.4	-3.5	-3.0
Datoria publică (% GDP)*	86.2	89.2	90.0	95.0

Tabel 2. Evoluția indicatorilor macroeconomici ai Egiptului

Puncte forte	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> • 109 mln. locuitori, populație tânără și în creștere • Hub geostrategic (Canalul Suez) • Potențialul turistic • Potențial de resurse naturale (aur, caolin, potasiu, cupru, zinc, plumb) • Sprijin politic și financiar din Golf și Occident • Program finanțat de FMI • Datoria externă limitată (29% din datoria publică) • Incluziune financiară în creștere rapidă (65% din gospodăria în 2022) 	<ul style="list-style-type: none"> • Sărăcia (1/3 din populație), ocuparea scăzută a forței de muncă în rândul tinerilor și femeilor • Venituri publice scăzute (19% din PIB) și economie informală (60% din ocuparea forței de muncă, aproape toate în agricultură și construcții) • Deficitul public și datoria publică: nevoile de finanțare depășesc 30% din PIB • Sistem bancar expus riscului suveran • Producție scăzută și exporturi cu valoare adăugată scăzută, productivitate scăzută • Sensibilitatea investițiilor care se concentrează preponderent în construcții și extracție • Lipsa de apă potabilă și dependența de Nil; Dependența de importuri, în special de produse alimentare • Prezența predominantă a statului, în special a armatei, în economie: sectorul privat (în mare parte companiile mici) asigură ¼ din toate

	<p>locurile de muncă, dar contribuie doar cu o mică parte la PIB și care se află în condiții de concurență inegale cu sectorul public</p> <ul style="list-style-type: none"> • Corupție, birocratie, lipsă de independență judiciară • Rata de inflație înaltă – 35.7% (Iunie, 2023)
--	--

Tabel 3. Analiza punctelor forte și slabe ale mediului economic în Egipt

	Egipt	Moldova
Reflecții generale	A treia cea mai mare economie a Africii	În ciuda unei performanțe economice solide în ultimele două decenii, Moldova rămâne printre cele mai sărace țări din Europa
PIB 2022 (curent)	476,747.72 mil USD (date BM)	14,420.95 mln. USD (date BM)
PIB 2023 (prețuri curente)	387,11 mlrd USD (FMI)	15,83 mlrd USD (FMI) 272,6 5 mlrd. lei (BNS)
PIB 2022 (PPP: purchasing power parity)	1.347 mlrd USD	35 mlrd USD
PIB pe cap de locuitor (în prețuri curente, 2022)	4,610.7 USD	5,526,29 USD
Produse agricole	Zahăr din trestie de zahăr și sfeclă de zahăr, grâu, porumb, roșii, orez, cartofi, portocale, ceapă, lapte.	Porumb, grâu, semințe de floarea soarelui, struguri, mere, sfeclă de zahăr, lapte, cartofi, orz, prune/solduri
Industrii	Textile, prelucrarea alimentelor, turism, chimicale, produse farmaceutice, hidrocarburi, construcții, ciment, metale, manufacturi ușoare.	Prelucrare zahărului, ulei vegetal, prelucrarea alimentelor, mașini agricole; echipamente de turnătorie, frigidere și congelatoare,; ciorapi, pantofi, textile.
Remitențe	7.79% din PIB (2021)	15.24% din PIB(2021)
Export	58.339 mlrd. USD (2021.)	4.197 mlrd. USD (2021.)
Parteneri -exporturi	Statele Unite ale Americii 8%, Turcia 7%, Grecia 7%, Italia 6%, India 5% (2021)	România 27%, Rusia 9%, Italia 9%, Germania 9%, Turcia 6%, Polonia 5% (2019)

Principale exporturi	Petrol rafinat, țiței, gaze naturale, îngrășăminte cu azot, aur (2021)	Cabluri izolate, grâu, semințe de floarea soarelui, fier laminat, vin, porumb, scaune (2021)
Import	94.039 mlrd. USD (2021 est.)	7.915 mlrd. USD (2021 est.)
Parteneri - importuri	China 18%, Arabia Saudită 9%, Statele Unite 6%, Rusia 5%, Turcia 5% (2021)	România 20%, Rusia 10%, Ucraina 9%, Germania 8%, China 7%, Turcia 6%, Italia 6% (2019)
Principale importuri	Petrol rafinat, grâu, mașini, petrol brut, porumb, medicamente ambalate (2021)	Petrol rafinat, mașini, cabluri izolate, medicamente ambalate, echipamente de difuzare (2019)

Tabel 4. Aspecte comparative Egipt - Republica Moldova: economie

1.2. CLIMAT DE AFACERI

Egiptul a experimentat o transformare semnificativă în ultimii ani, trecând de la o națiune cu tulburări politice și civile la o economie în creștere rapidă, devenind un centru de afaceri pentru întregul Orientul Mijlociu și Africa de Nord. Această schimbare se datorează eforturilor guvernului egiptean de a deschide economia și de a atrage investiții străine.

Printre măsurile-cheie adoptate de guvernul egiptean se numără:

- **Programul de reforme structurale:** Începând cu anul 2014, guvernul a implementat un program de reforme susținut de Fondul Monetar Internațional (FMI), cu scopul de a îmbunătăți competitivitatea internațională a țării.
- **Adoptarea unui regim de curs de schimb flexibil și mai liberal:** Aceasta a permis ajustarea cursului de schimb în funcție de cererea și oferta pieței, făcând moneda egipteană mai stabilă și predictibilă pentru investitori.
- **Legea investițiilor și alte legi conexe:** A fost introdusă o nouă lege a investițiilor, care a redus barierele de intrare pe piață pentru companiile internaționale și a simplificat procesul de înființare a acestora. De asemenea, au fost implementate noi măsuri de protecție pentru a spori încrederea investitorilor.
- **Codul vamal simplificat:** Prin noul Cod vamal, au fost îmbunătățite procedurile de import și export, inclusiv prin sistemul de "ghișeu unic", plăți electronice și vămire accelerată pentru companiile autorizate.
- **Reforma fiscală și de reglementare:** Regimul TVA a fost simplificat, iar facturarea electronică a devenit obligatorie. Această măsură a avut ca scop îmbunătățirea eficienței și reducerea costurilor de facturare, precum și limitarea posibilităților de evaziune fiscală.

Aceste schimbări au condus la creșterea atractivității Egiptului ca destinație de investiții și au încurajat interesul din întreaga lume. Guvernul egiptean a realizat progrese semnificative în crearea unui climat investițional prietenos și stabil și este parte la peste 100 de tratate bilaterale de investiții, ceea ce contribuie la stimularea afacerilor în țară.

Datorită poziției geografice favorabile, economiei diversificate și resurselor naturale abundente, Egiptul oferă oportunități de investiții atractive pentru întreprinderi și investitori interesați de

expansiunea pe piața din Orientul Mijlociu și Africa de Nord. Cu toate acestea, mediul de afaceri poate fi încă complex, așa că se recomandă companiilor să solicite sfatul experților locali înainte de a intra pe piața egipteană pentru a evita eventualele provocări și aprofunda cunoașterea contextului local.

1.3. PARTICIPAREA EGIPTULUI ÎN CADRUL ORGANIZAȚIILOR INTERNAȚIONALE

Egiptul ca și Republica Moldova este parte a organizațiilor internaționale, inclusiv Organizația Națiunilor Unite, Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială și Organizația Mondială a Comerțului.

Egiptul este partener pentru cooperare cu Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa, observator la Organizația Statelor Americane, partener în Dialogul NATO mediteraneean și stat – non parte la Curtea Penală Internațională. Cairo găzduiește sediul Ligii Statelor Arabe.

Egiptul este semnatar al mai multor acorduri comerciale multilaterale:

- Zona de liber schimb continental africană (AfCFTA);
- Acordul general privind tarifele vamale și comerțul (GATT);
- Acordul general privind comerțul cu servicii (GATS);
- Acordul de Liber Schimb Uniunea Europeană-Egipt (FTA)*;
- Acord de liber schimb cu statele AELS care grupează Elveția, Islanda, Liechtenstein și Norvegia.;
- Acordul de liber schimb Turcia-Egipt;
- Acordul Marii Zone Arabe de Liber Schimb;
- Acordul de liber schimb de la Agadir între Egipt, Maroc, Tunisia și Iordania;
- Acordul de parteneriat egiptean-european mediteraneean;
- Piața comună pentru Africa de Est și de Sud (COMESA);
- Zona Panarabă de Liber Schimb (PAFTA);
- Acordul de liber schimb Egipt-MERCOSUR.

Totodată, Egiptul a semnat mai multe acorduri bilaterale cu țări arabe: Iordania (decembrie 1999), Liban (martie 1999), Libia (ianuarie 1991), Maroc (aprilie 1999), Siria (decembrie 1991) și Tunisia (martie 1999). În 1995, Egiptul și China au încheiat un acord comercial. De asemenea, Egiptul a semnat și un tratat economic cu Rusia.

În iunie 2001, Egiptul a semnat un Acord de Asociere cu Uniunea Europeană (UE), care a intrat în vigoare la 1 iunie 2004. Acordul prevedea accesul imediat fără taxe vamale pentru produsele egiptene pe piețele UE, în timp ce accesul fără taxe vamale pentru produsele UE era introdus treptat pe o perioadă de doisprezece ani. În 2010, Egiptul și UE au finalizat o anexă agricolă la ALS, liberalizând comerțul cu peste 90% din bunurile agricole.

1.4. CLASAMENTE INTERNAȚIONALE EGIPT VS REPUBLICA MOLDOVA

În ediția din anul 2022 a Indicelui Libertății Economice realizat de Heritage Foundation, Egiptul ocupă poziția 152 la nivel mondial, obținând un scor sub mediile regionale și mondiale. În cadrul regiunii Orientului Mijlociu și Africii de Nord, Egiptul se află pe locul 11 din cele 14 țări incluse în raport. Această poziție reflectă o scădere semnificativă în comparație cu perioada 2017-2019,

când Egiptul înregistra progrese în clasament datorită reformelor economice implementate. Totuși, în ultimul interval de timp analizat (2020-2021), tendințele au fost în inversare, conducând la o degradare a poziției țării în clasament, de la categoria "Mostly unfree" la categoria "Repressed". Aceasta a fost cauzată în principal de scăderile abrupte ale scorurilor pentru eficacitatea judiciară și libertatea muncii.

În comparație cu Egiptul, Republica Moldova ocupă locul 78 la nivel mondial în același Indice al Libertății Economice. În cadrul regiunii Europei, Moldova se clasează pe poziția 39 din cele 45 de state incluse în raport. Țara noastră rămâne în categoria "Moderat liberă" pentru al treilea an consecutiv.

Dintre cei 12 indicatori care formează Indicele libertății economice, Moldova înregistrează performanțe mai slabe în ceea ce privește eficacitatea judiciară și integritatea guvernului. De asemenea, există provocări în ceea ce privește libertatea de investiții, libertatea financiară și drepturile de proprietate, unde mai este nevoie de îmbunătățiri. Cu toate acestea, Moldova se situează într-o poziție competitivă favorabilă în ceea ce privește povara fiscală și reziliența fiscală, dar și libertatea monetară și de comerț.

Astfel, Republica Moldova are potențialul de a îmbunătăți clasamentul și de a deveni o destinație mai atractivă pentru investiții, prin abordarea aspectelor identificate ca vulnerabile în raportul privind libertatea economică¹.

Clasament	Anul	Index/Rank		Sursa
		Egipt	Moldova	
TI-Indicele de percepție a corupției	2022	130/180	91/180	http://www.transparency.org/research/cpi/overview
Indicele global al inovării	2022	89/132	56/132	https://www.globalinnovationindex.org/analysis-indicator
Indicele complexității economice	2021	68	65	https://en.wikipedia.org/wiki/Economic_Complexity_Index
Indicele libertății economice	2022	152	78	https://www.heritage.org/index/

Tabel 5. Poziția Egiptului în clasamentele internaționale relevante domeniului economic

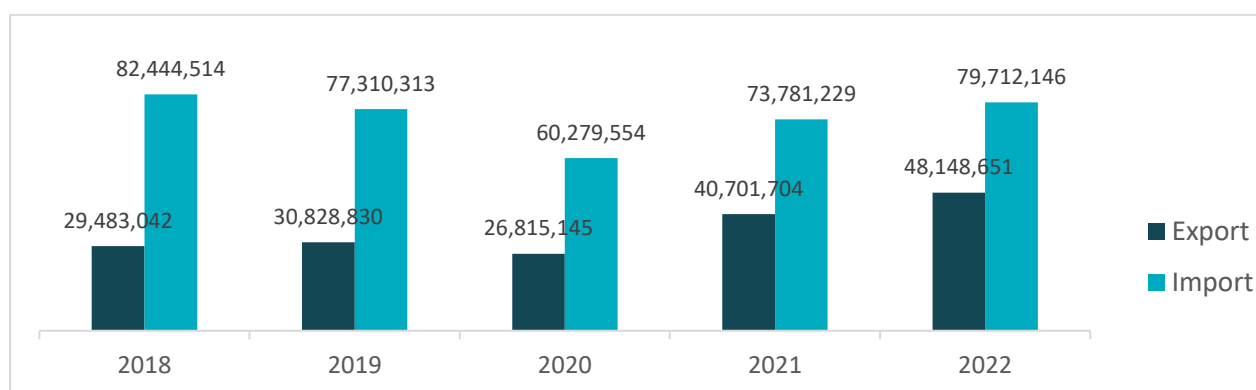
¹ <https://www.expert-grup.org/ro/biblioteca/item/2436-raportul-de-stare-a-%C8%9B%C4%83rii-2022>

2. COMERȚUL INTERNAȚIONAL AL EGIPTULUI

2.1. EXPORTURILE EGIPTULUI

Promovarea exporturilor este un aspect critic al strategiei economice a Egiptului, deoarece țara caută să-și diversifice fluxurile de venituri și să stimuleze creșterea în această perioadă de dificultăți economice.

Pe lângă generarea de valută și diversificarea economiei, unul dintre beneficiile cheie ale promovării exporturilor este crearea de locuri de muncă. Egiptul s-a bazat mult timp pe turism și pe Canalul Suez ca surse majore de venit, dar aceste industrii sunt vulnerabile la factori externi, cum ar fi șocurile economice, instabilitatea politică și crizele ce se profilează. Prin extinderea exporturilor, țara tinde să reducă dependența de aceste sectoare și să îmbunătățească reziliența economică generală.

Diagramă 1. Evoluția comerțului internațional a Egiptului, USD ,

Sursa: <https://www.trademap.org//>

În anul 2022, Egiptul a exportat 57,1% din totalul său de produse spre diverse țări. Cele mai importante destinații de export au fost Turcia, către care s-au direcționat 7,9% din totalul exporturilor, urmată de Spania cu 7,3%, Italia cu 6,9%, Arabia Saudită cu 5%, Statele Unite ale Americii cu 4,5%, Coreea de Sud cu 4,1%, Emiratele Arabe Unite cu 3,9%, India cu 3,7%, China continentală cu 3,6%, Grecia cu 3,53%, Olanda cu 3,47%, și Franța cu 3,3%.

Din perspectiva continentelor, structura exporturilor Egiptului a fost următoarea:

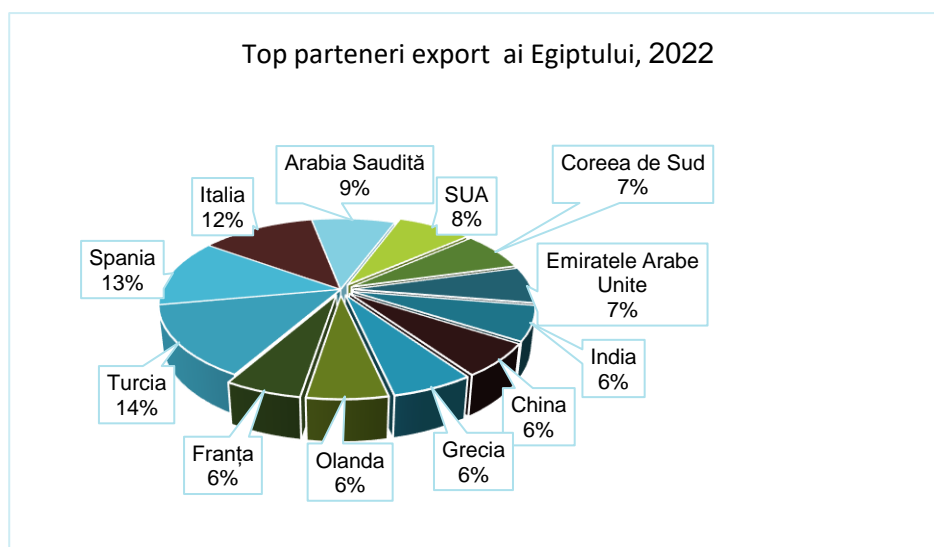
- 45,8% au fost livrate către țările asiatice;
- 28,9% au fost exportate în țările europene;
- 14,3% s-au îndreptat către țările africane;
- 8,3% au ajuns în America de Nord;
- 1,8% au fost direcționate către țările din America Latină (excluzând Mexic, dar inclusiv Caraibe);
- 0,9% au fost exportate în țările din Oceania.

Aceste date arată că Egiptul are o prezență semnificativă pe piețele asiatice și europene, fiind îndreptat în special către țările din regiunea Orientului Mijlociu și Africii de Nord. Exporturile către America de Nord și America Latină sunt mai reduse în comparație cu cele către alte continente.

Este posibil ca această structură a exporturilor să se schimbe în timp, pe măsură ce economia Egiptului evoluează și se dezvoltă noi relații comerciale cu alte țări.

Diagramă 2. Top parteneri export pentru Egipt, 2022. Sursa:

www.trademap.org

Următoarele grupuri de produse de export reprezintă cea mai mare valoare în exporturile totale ale Egiptului în 2022:

Top-10 categorii de mărfuri au constituit – 71,7 % din valoarea totală a exporturilor. Cea mai rapidă creștere în anul 2022 față de anul 2021 au înregistrat categoriile "produsele chimice anorganice" (cu 106,4%), "îngrășămintele" (+ 59,4%) și "pietre prețioase și metale prețioase" (+ 40,1%.)

Grupe de produse	Valoare/% din totalul exporturilor
Combustibili minerali, inclusiv petrol	18 miliarde USD (37,3%)
Materiale plastice, articole din plastic	2,61 miliarde USD (5,4%)
Mașini electrice, echipamente	2,56 miliarde USD (5,3%)
Îngrășăminte	2,3 miliarde USD (4,9%)
Fructe, nuci	1,8 miliarde USD (3,8%)
Îmbrăcăminte, accesorii (nu tricotate sau croșetate)	1,7 miliarde USD (3,4%)
Pietre prețioase, metale prețioase	1,6 miliarde USD (3,4%)
Legume	1,4 miliarde USD (3%)
Fier, oțel	1,3 miliarde USD (2,6%)
Produse chimice anorganice:	1,2 miliarde USD (2,6%)

Tabel 6. Top produse de export din Egipt, 2022, Sursa: <https://www.trademap.org/Index.aspx>

2.2. Importurile Egiptului

Egiptul prezintă o dependență semnificativă de importuri, iar această situație este previzibilă să continue și pentru viitor. În ultimii 20 de ani, Egiptul a făcut eforturi pentru a dezvolta o economie de piață, inclusiv prin investiții majore în infrastructura necesară pentru facilitarea comerțului internațional, cum ar fi porturi, aeroporturi, autostrăzi și cale ferată.

Când vine vorba de importuri, China continentală este cel mai important furnizor al Egiptului, reprezentând 14,3% din totalul importurilor în 2022. Arabia Saudită și Statele Unite ale Americii urmează în topul furnizorilor, cu 8,6%, respectiv 7% din totalul importurilor. Alte țări furnizoare semnificative sunt India, Rusia, Kuweit, Germania, Turcia, Italia, Brazilia, Emiratele Arabe Unite și Franța.

Din perspectivă continentală, importurile din țările asiatice au reprezentat 51,5% din totalul importurilor Egiptului în 2022, în timp ce importurile din țările europene au constituit 32,2%. America de Nord, America Latină (excluzând Mexic, dar incluzând Caraibe), Africa și Oceania au furnizat restul de importuri.

Aceste date subliniază importanța comerțului internațional pentru economia Egiptului și arată că țara depinde în mare măsură de importurile sale din diferite regiuni ale lumii, în special din Asia. Continuarea dezvoltării infrastructurii și a economiei de piață poate ajuta Egiptul să-și consolideze poziția pe piața globală și să își diversifice relațiile comerciale cu parteneri din diverse regiuni.

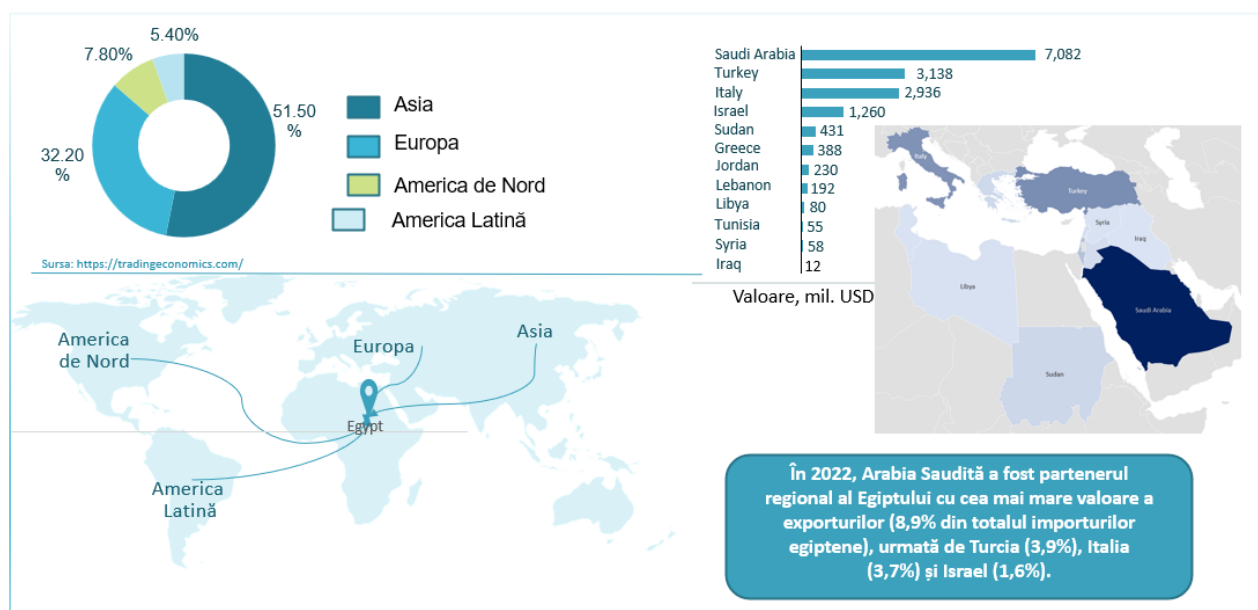

Figura 1. Importurile Egiptului din perspectivă continentală și regională, 2022, Sursa: <https://www.trademap.org/Index.aspx>

În 2022, Egiptul a importat următoarele subcategorii de cereale: grâu: 3,8 mlrd. USD (creștere cu 54,3% față de 2021); porumb: 2,5 mlrd. USD (creștere cu 3,7%); orez: 100,3 mil. USD (creștere cu 79,9%); hrișcă, mei, semințe de canar: 2,2 mil. USD (în scădere cu -16,3%); boabe de sorg: 1,6 mil. USD (creștere cu 60,4%).

Top 10 importuri din Egipt au reprezentat aproape două treimi (64,4%) din valoarea totală a importurilor la această categorie.

Grupe de produse

Valoare/% din totalul importurilor

Combustibili minerali, inclusiv petrol	15,1 miliarde USD (18,9%)
Cereale:	6,4 miliarde USD (8%)
Mașini, inclusiv computere	5,8 miliarde USD (7,3%)
Materiale plastice, articole din plastic	4,6 miliarde USD (5,8%)
Fier, oțel:	4,3 miliarde USD (5,4%)
Mașini electrice, echipamente	4 miliarde USD (5,1%)
Produse farmaceutice	3,4 miliarde USD (4,3%)
Vehicule:	2,9 miliarde USD (3,6%)
Semințe oleaginoase	2,5 miliarde USD (3,1%)

Tabel 7. Top produse de import pentru Egipt, 2022, Sursa: <https://www.trademap.org/Index.aspx>

Analizând importurile Egiptului în 2022 și raportându-le la populația sa de 104,1 milioane de oameni, rezultă că cererea medie anuală de produse de la fiecare persoană din țară este de aproximativ 760 de dolari. Această cifră este mai mare decât valoarea medie a importurilor de 700 de dolari pe cap de locuitor înregistrată în anul 2021.

Acest lucru sugerează că, în 2022, cererea de produse din Egipt a crescut, iar fiecare persoană a cheltuit, în medie, mai mult pentru importuri decât în anul precedent. Acest aspect poate fi influențat de o varietate de factori, cum ar fi creșterea economică, schimbările în comportamentul consumatorilor, fluctuațiile prețurilor la produse sau modificări în politica comercială a țării. Este important să se urmărească aceste tendințe și să se înțeleagă factorii care au contribuit la creșterea cererii de produse importate în țară.

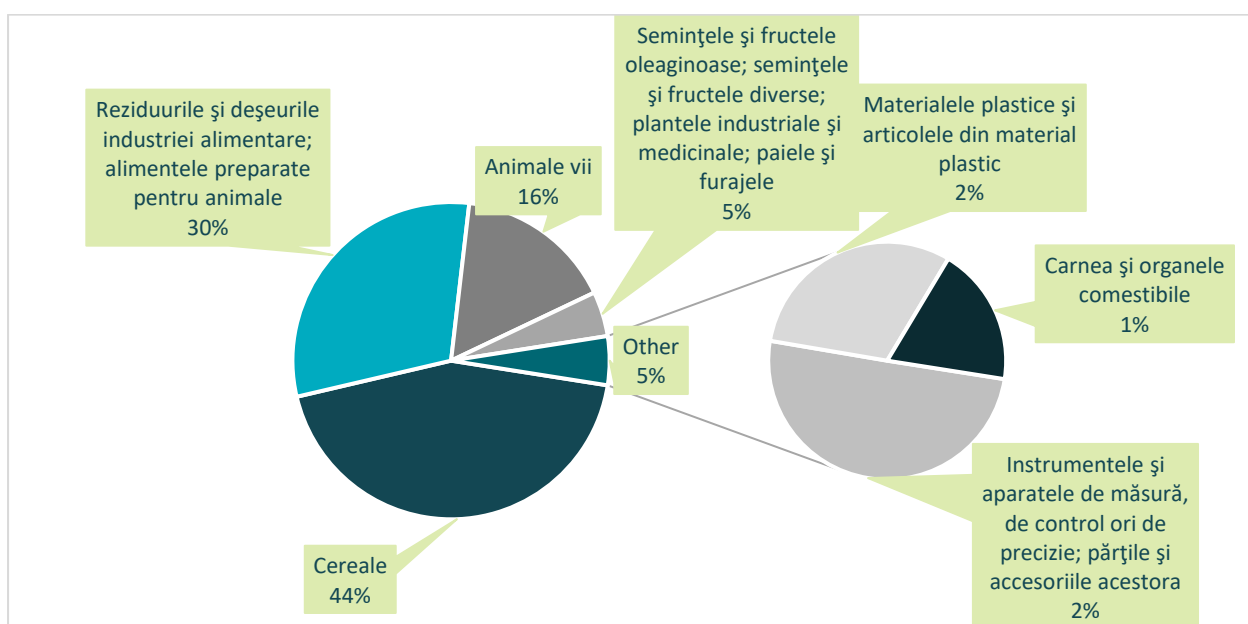

Diagrama 3. Top produse de import Egipt

Sursa: <https://www.trademap.org/Index.aspx>

3. COMERȚUL EXTERIOR AL REPUBLICII MOLDOVA CU REPUBLICA ARABĂ EGIPT

3.1. VOLUMUL COMERȚULUI EXTERIOR AL REPUBLICII MOLDOVA CU REPUBLICA ARABĂ EGIPT

Schimburile comerciale totale ale Republicii Moldova cu Republica Arabă Egipt sunt în creștere, însă la nivel național ponderea acestora rămâne constantă și ne semnificativă. În anul 2022, volumul comerțului exterior al Republicii Moldova cu Egiptul a constituit 19,1 milioane USD, înregistrând o creștere de 37% față de anul 2021, când valoarea totală a schimburilor comerciale a constituit 13,9 milioane USD (Diagrama 4). Relațiile economice moldo-egiptene par să se intensifice în ultimii 2 ani, în 2022 fiind atins un volum al comerțului exterior de aproape 2 ori mai mare decât cel înregistrat în urmă cu 5 ani.

Totuși, raportat la volumul național al comerțului exterior, schimburile comerciale cu Egiptul nu s-au dezvoltat în măsura în care au evoluat relațiile cu alte țări partenere ale Republicii Moldova, ponderea comerțului exterior cu Egiptul în volumul comerțului exterior total al Republicii Moldova a rămas ne semnificativă și constantă în ultimii 5 ani, de circa 0,1% (Diagrama 5). Astfel, Egiptul ocupă locul 44 din 107, în lista țărilor partenere ale Republicii Moldova, după volumul schimburilor comerciale.

Balanța comercială a Republicii Moldova cu Egiptul rămâne deficitară, totuși pozitiv este faptul că deficitul comercial este în scădere. Cea mai negativă balanță comercială a fost înregistrată în anul 2020, evoluție explicată deplin de criza pandemică. De atunci balanța comercială treptat s-a îmbunătățit și a ajuns la -3,3 mil. dolari în anul 2022, datorită exporturilor mai mari (de 1,8 ori mai mult decât în anul 2021) (Diagrama 7). În 2022 gradul de acoperire a importurilor cu exporturi a constituit 71% comparativ cu 23% în 2018.

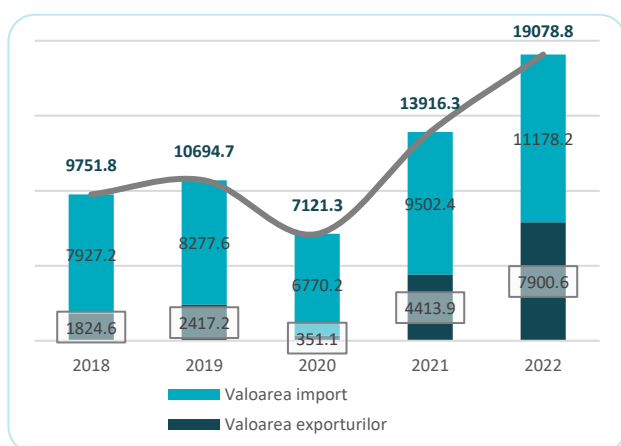

Diagrama 4. Volumul comerțului exterior al Republicii Moldova cu Republica Arabă Egipt, mii USD

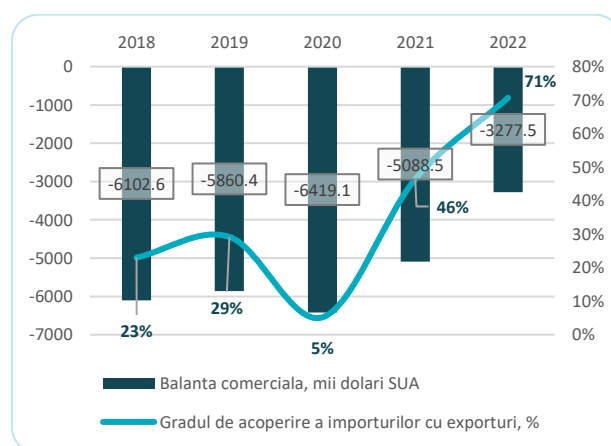

Diagrama 5. Balanța comercială a Republicii Moldova cu Republica Arabă Egipt

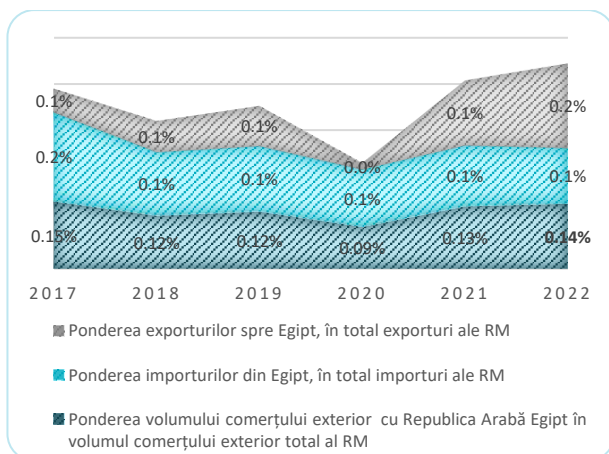

Diagrama 6. Ponderea volumului comerțului exterior al Republicii Moldova cu Republica Arabă Egipt în total comerț exterior al Republicii Moldova, %

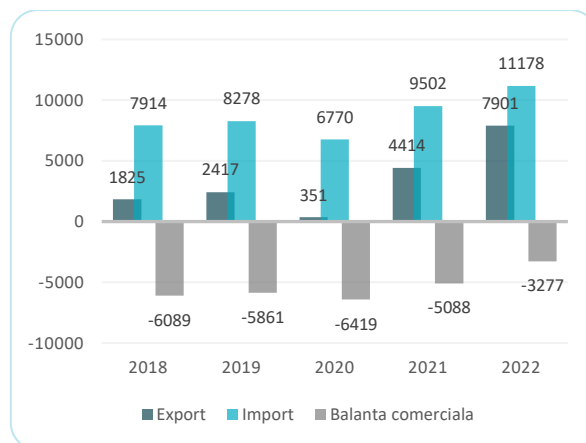

Diagrama 7. Comerțul exterior al Republicii Moldova cu Egipt, mii USD

Sursă: Biroul Național de Statistică

3.2. EXPORTURILE SPRE EGIPT

Exportul Republicii Moldova spre Egipt înregistrează anual evoluții pozitive, însă este încă foarte ne semnificativ la nivel național (Diagrama 8). Exporturile moldovenești în Egipt în anul 2022 au constituit 7,9 mil. USD, cu o creștere de 79% față de anul 2021 (4,4 mil. USD) și de 4,3 ori față de 2018. Cu excepția anului pandemic 2020, când datorită diminuării cererii și restricțiilor comerciale impuse volumul exporturilor spre Egipt a scăzut cu 85%, în ceilalți ani volumul exporturilor a crescut constant.

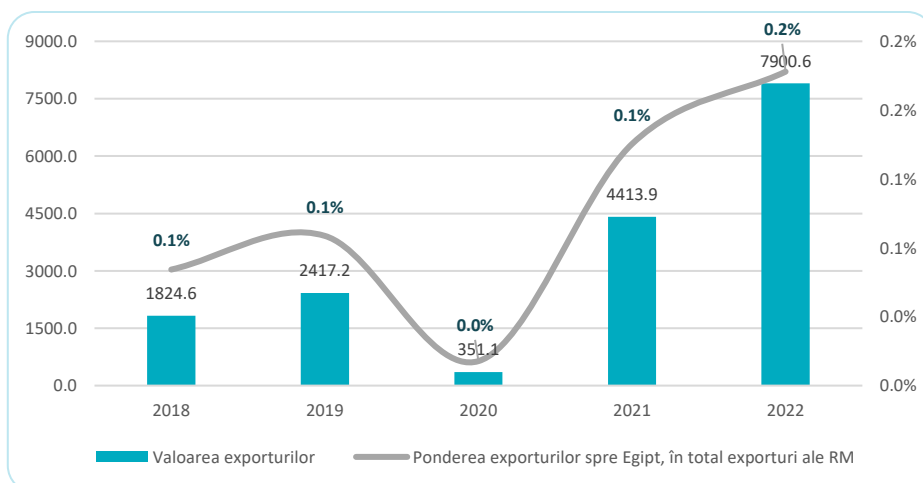

Diagrama 8. Evoluția exporturilor spre Egipt (mii USD), și ponderea în total importuri (%), în anii 2017-2022. Sursa: Biroul Național de Statistică

Totuși, raportat la volumul exportului național, exporturile spre Egipt dețin o pondere în creștere, dar încă neînsemnată (0,2% în 2022), astfel, Egiptul ocupând locul 35 din 77, în lista țărilor partenere spre care Republica Moldova efectuează exporturi.

Principalele produse exportate de producătorii moldoveni în Egipt sunt: produsele agricole vegetale (porumbul, grâul, orzul, semințele de floarea soarelui) și produsele animaliere (animale vii, carne de animale din speciile ovine sau caprine) (Diagrama 9). De asemenea, sunt exportate obiecte ale industriei constructoare de mașini, cum sunt contoare de gaze, de lichide sau de electricitate, precum și instrumente, aparate și mașini de măsură sau de control

Top produse exportate de Republica Moldova spre Egipt:

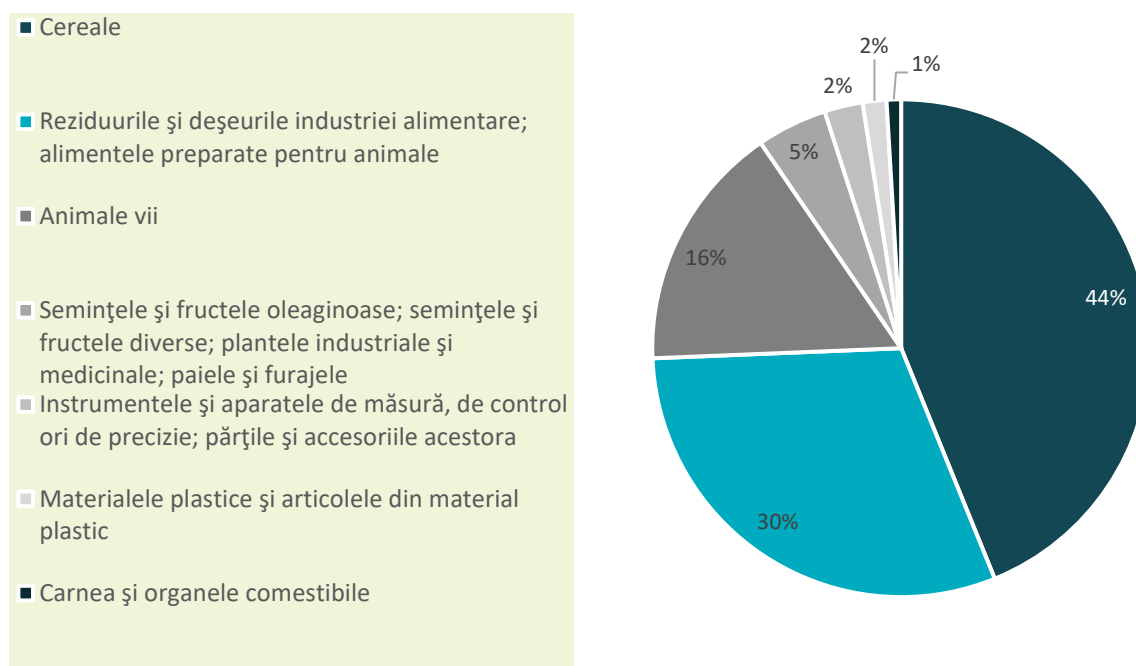

Diagrama 9. Structura exportului spre Egipt, 2022

Top 20 produse importate de Egipt. În top 20 produse importate de Egipt, în anul 2022, se regăsesc 3 produse, la importul cărora contribuie și Republica Moldova, însă volumul cu care contribuie Republica Moldova este instabil și foarte neînsemnat pentru necesarul Egiptului (Diagrama 10). Principalele produse importate de Egipt din alte țări sunt: uleiuri de petrol (poziția 1 și 2), grâu (poziția 3), gaz petrolier (poziția 4), medicamente (poziția 5), porumb și boabe de soia (poziția 6 și 7), autoturisme și alte autovehicule (poziția 8), deșeuri și resturi feroase (poziția 9), polimeri de etilenă (poziția 10), minereuri de fier (poziția 11), ulei de palmier (poziția 12), carne de bovine (poziția 13), lemn (poziția 14), aparate telefonice (poziția 15), etc. Totodată, de remarcat că pe poziția 21 în top-ul importurilor egiptene se află „Animalele vii”.

De interes pentru Republica Moldova rămân a fi produsele agricole vegetale și animaliere, având în vedere potențialul înalt al țării în acest domeniu, precum și interesul Egiptului pentru aceste produse, explicat de cererea înaltă de produse alimentare în condițiile creșterii continue a numărului populației (circa 109 mil. locuitori) și ponderea mică a terenurilor arabile (doar 3,5% din totalul suprafeței).

Totuși datele arată că, acest potențial rămâne nevalorificat. Datele internaționale cu privire la comerțul exterior al Egiptului, arată că Egiptul a importat din Republica Moldova volume neînsemnate de grâu (doar 0,06% din volumul importat de Egipt în 2019), de porumb (aproape 1% din importul Egiptului în 2022), de carne de bovine (doar 0,01% din importul Egiptului în 2021), precum și „Animalele vii” (circa 0,2% din importul Egiptului din 2022). În același timp, comerțul cu

aceste produse nu se realizează în mod stabil, fiind înregistrate operațiuni neregulate și volume variabile.

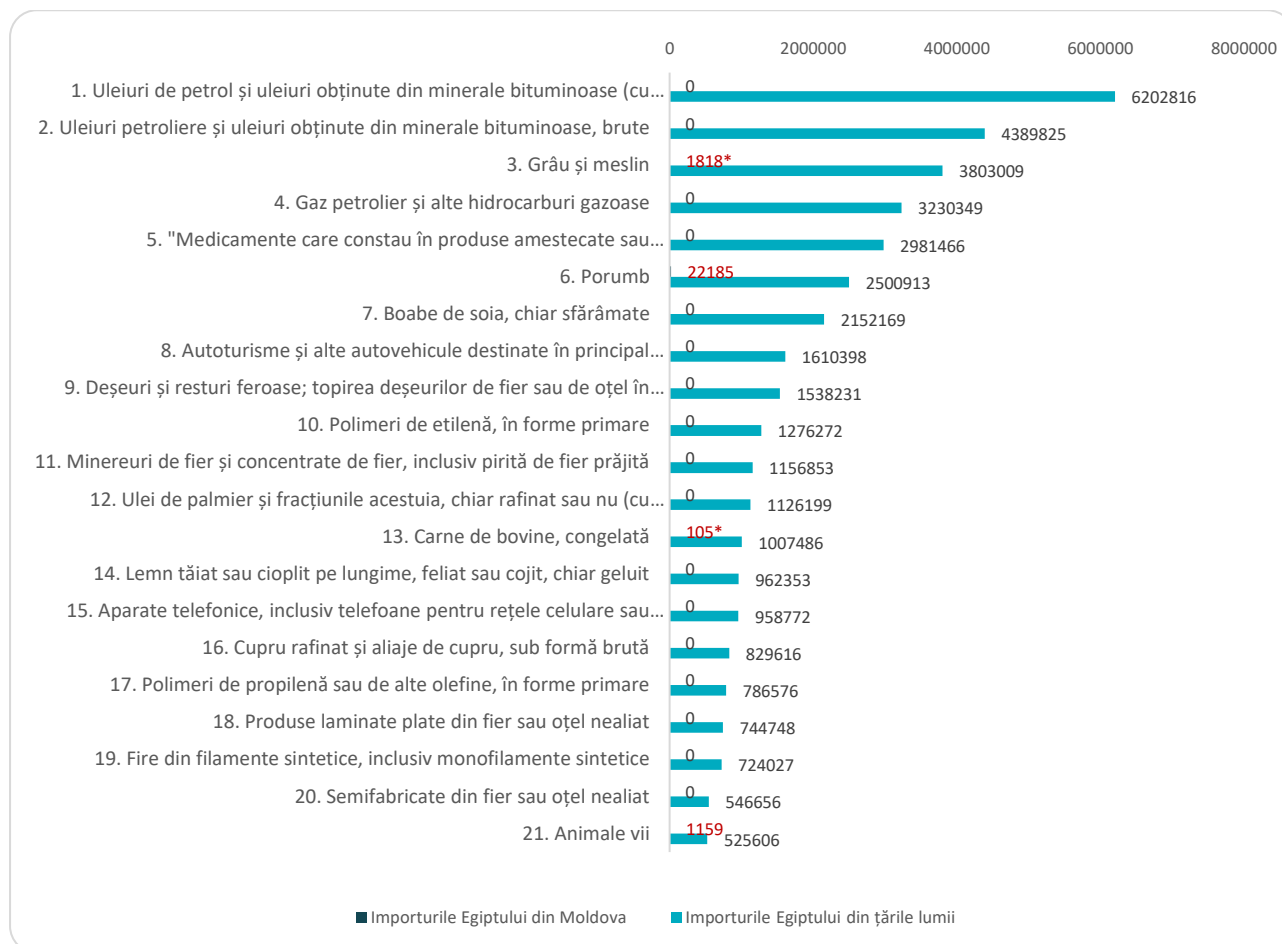

Diagrama 10. Top 20 produse importate de Egipt din țările lumii, inclusiv din Republica Moldova, 2022, mii USD. Sursa: <https://comtradeplus.un.org/>

3.3. IMPORTURILE DIN EGIPT

Importul din Egipt este neesențial pentru Republica Moldova. În anul 2022 Republica Moldova a importat produse din Egipt în valoare de 11 mil. USD, ceea ce constituie numai 0,1% din valoarea totală a importurilor (9,2 mild. USD). În ultimii cinci ani 2018-2022 importurile din Egipt au crescut constant cu un ritm mediu de circa 11%, cu excepția anului de criză 2020. Anul 2020 a fost puternic influențat de pandemie și măsurile restrictive impuse, fapt ce a diminuat cererea internă atât din partea populației pentru consum final, cât și din partea agenților economici pentru bunurile intermediare. Prin urmare, descreșterea cererii a condus la diminuarea importurilor totale cu circa 7%, inclusiv din Egipt cu 18%. În anul 2022 a fost înregistrată o creștere cu 18% a importurilor din Egipt, fapt determinat în mare parte de importurile de combustibili minerali. Dacă excludem combustibilii minerali din valoarea importurilor pentru anul 2022, atunci ar fi fost înregistrată descreștere cu 25% față de anul precedent 2021.

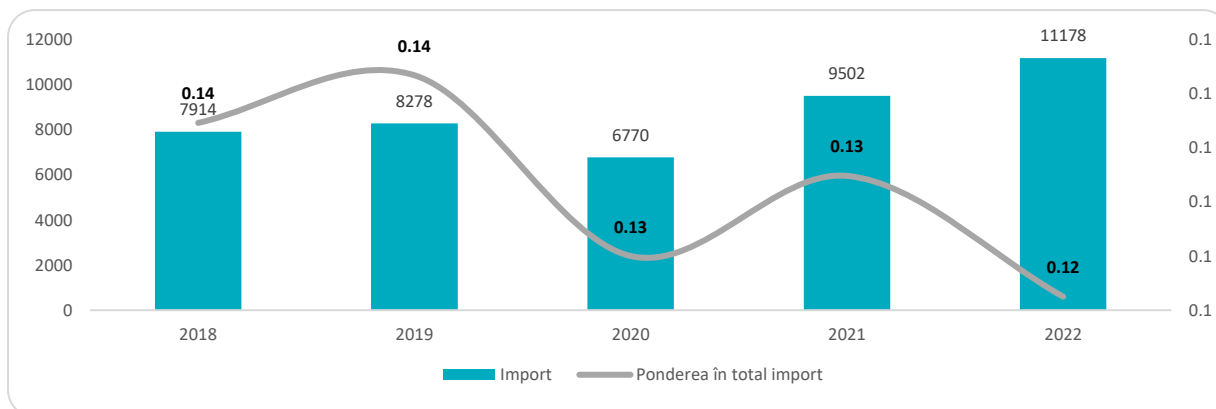

Diagrama 11. Evoluția importurilor din Egipt (mii USD) și ponderea în total importuri (%), în anii 2018-2022. Sursa: <https://comtradeplus.un.org/>

Piața moldovenească practic nu prezintă interes pentru Egipt. Exportul Egiptului este foarte diversificat din punct de vedere al destinației: top 10 țări importatoare reprezintă jumătate din exportul Egiptului: Turcia (7,9%), Spania (7,3%), Italia (6,9%), Arabia Saudită (5%), SUA (4,5%), Coreea de Sud (4,1%), Emiratele Arabe Unite (3,9%), India (3,7%), China (3,6%), Grecia (3,5%). Exportul spre Republica Moldova deține 0,002%, țara noastră plasându-se pe locul 150.

Egiptul este o sursă importantă de combustibili pentru 116 țări. Grupa de produse "Combustibili minerali, uleiuri minerale și produse rezultate din distilarea acestora" ocupă cea mai mare pondere – 37%, din care se evidențiază gazul natural lichefiat și uleiurile brute din petrol sau din minerale bituminoase. În anul 2022 au fost livrate cantități importante de aceste produse în Spania (14%), Coreea de Sud (10,5%), Italia (9,2%), Turcia (9,1%), China (7,6%), Grecia (7,5%), India (6,2%), Olanda (5,8%) etc. În afară de această categorie de produse, exportul Egiptului pare a fi destul de diversificat: produse din grupa "Materiale plastice și articole din material plastic" se exportă în proporție de 5,4%, "Mașini, aparate și echipamente electrice și părți ale acestora" – 5,3%, Fertilizanți – 4,9%, Fructe comestibile și nuci – 3,8%, Îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte, altele decât cele tricotate sau croșetate – 3,4%, Perle naturale sau de cultură – 3,4%, Legume, plante, rădăcini și tuberculi alimentare – 3%, Fontă, fier și oțel – 2,6% etc.

Structura importurilor din Egipt nu diferă foarte mult de la an la an, cu excepția anului 2022. În anul 2022 Republica Moldova a importat pentru prima dată din Egipt gaz natural lichefiat, în valoare de 4 mil. USD (36,5% din total), fapt ce a determinat modificarea structurii importurilor. Războiul din Ucraina reprezintă unul din factorii de bază care a determinat modificările structurale în importul Republicii Moldova, întrucât a direcționat o parte impunătoare de mărfuri prin țara noastră, în special produse petroliere, acestea fiind reexportate în țara vecină Ucraina. Totodată, din Egipt s-au mai importat cantități mai mari de fertilizanți în anul 2022 (430 mii dolari, spre deosebire de 16 mii dolari în anul 2021) și produse ceramice (284 mii dolari, comparativ cu 30 mii dolari în anul 2021).

Top 10 categorii de produse importate în Republica Moldova din Egipt:

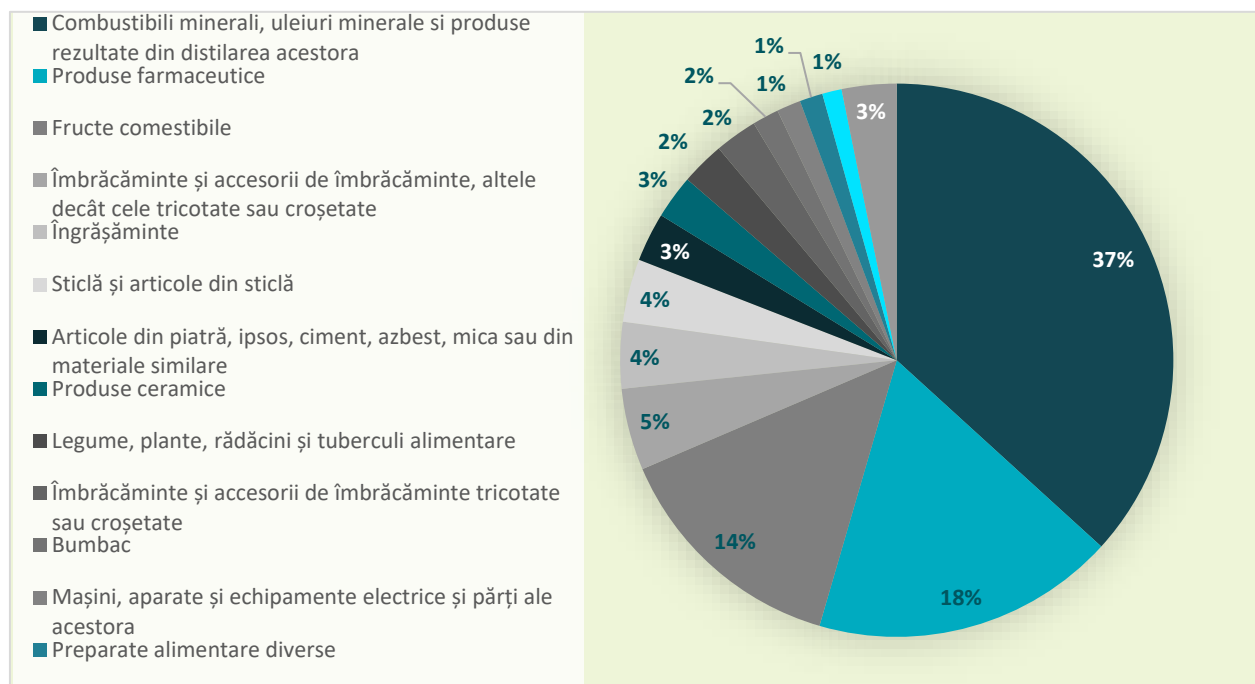

Diagrama 12. Structura importului din Egipt în anul 2022, % Sursa: <https://comtradeplus.un.org/>

1. *Produsele farmaceutice* domină în structura importurilor din Egipt, deținând o pondere de aproape 60% (5,5 mil. dolari) în anul 2021. Datele atestă că din această categorie, importăm preparate în scopuri terapeutice sau profilactice care conțin provitamine și vitamine, suplimente alimentare. Egiptul se regăsește printre cele mai accesibile surse din punct de vedere al prețurilor la aceste produse. Produse farmaceutice mai ieftine importăm din țări precum: Lituania, Macedonia de Nord, Canada, Coreea, Germania, Marea Britanie. Importăm produse farmaceutice din Italia (13,8%), Germania (11%), Franța (8,1%), Ungaria (5,9%), Turcia (5,7%), Ucraina (5,1%), Slovenia (4,7%) etc.

2. *Fructe comestibile* importăm din Egipt în proporție de 18% (1,7 mil. dolari) din valoarea totală a importului din Egipt. Printre cele mai preferate fructe din Egipt se enumeră citricele (portocale, mandarine, lămâi), strugurii, anumite fructe exotice (carambola, fructul pasiunii). Egiptul se plasează pe locul 11 după valoarea importurilor de fructe și deține 2% din total import de produse din această categorie.

3. *Îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte, altele decât cele tricotate sau croșetate* – 4% (383 mii dolari) din importul din Egipt. În această categorie de produse se regăsește importul de pantaloni, salopete cu bretele, pantaloni scurți și șorturi din bumbac și țesături „denim”, cămăși din bumbac cu mânecă scurtă pentru bărbați sau băieți, rochii din bumbac/fibre artificiale, jachete și sacouri, fuste și fuste-pantaloni din bumbac. 0,5% din total import de această categorie de produse. Printre cele mai preferate țări furnizoare de îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte sunt Turcia (40%), China (22%), Italia (7%), România (7%), Bangladesh (5%), Polonia (3%), Belarus (2%).

4. *Articole din piatră, ipsos, ciment, azbest, mica sau din materiale similare* – 3% (253 mii USD). Printre cele mai solicitate produse din această categorie este granitul sub orice formă, șlefuit, decorat sau altfel prelucrat; marmura, travertin și alabastru. În anul 2021 am importat 24% din Federația Rusă, 23% din Ucraina, 14% din România, 8% din China, 5% din Belarus, 4% din India etc., în timp ce din Egipt am importat doar 0,5%.

5. *Fire din bumbac* (altele decât ața de cusut), care conțin bumbac minimum 85% din greutate – 3% (249 mii dolari). La această categorie de produse Egiptul ocupă locul 2 (22%) și urmează după Ungaria (47%). De asemenea, importăm fire din bumbac din Turcia (21%), Italia (5%), România (3%) etc.

6. *Legume, plante, rădăcini și tuberculi alimentare* – 2% (202 mii dolari): cartofi noi, batate (cartofi dulci), usturoi și ceapă. Egiptul este pe locul 12, deținând ponderea de 2% în import. Cele mai multe produse din această categorie importăm din România (38%), Polonia (14%), Germania (13%), Austria (5%), Olanda (5%), Franța (5%), Israel (4%), Ucraina (3%) etc.

7. *Mașini, aparate și echipamente electrice și părți ale acestora* – 2% (194 mii dolari). Monitoare, capabile să se conecteze direct la un sistem automat de prelucrare a datelor și concepute pentru a fi utilizate cu acesta, dulii pentru lămpi, fișe și prize de curent, întrerupătoare, separatoare și comutatoare, încălzitoare de apă și termoplonjoare electrice sunt principalele produse importate din Egipt din această grupă de mărfuri. Importul din Egipt este foarte neînsemnat, comparativ cu alte țări: din China importăm 30%, din Germania – 9%, din România – 7%, Republica Cehă - 6%, Federația Rusă – 6% etc.

8. *Materiale plastice și articole din material plastic* - 1,4% (136 mii dolari): plăci, foi, folii, benzi, panglici, pelicule și alte forme plate autoadezive, din materiale plastice. La fel, importul de materiale plastice și articole din material plastic din Egipt este foarte neînsemnat (0,03%). Printre principalele țări furnizoare se enumeră: Germania (13,4%), Ucraina (12,7%), România (10,3%), China (9,8%), Federația Rusă (9,4%), Italia (8%) etc.

9. *Preparate alimentare diverse* – 1,4% (133 mii USD). Doar 0,14% importăm din Egipt, în timp ce din Federația Rusă – 29%, Ucraina – 20%, Germania - 8%, România – 6%, Polonia – 4% etc.

10. *Îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte tricotate sau croșetate* – 1,2% (117 mii USD). Tricouri (T-shirts), bluze și maiouri de corp, tricotate sau croșetate din bumbac/ din lână sau din păr fin de animale ori din fibre sintetice sau artificiale, costume sau compleuri din bumbac/fibre sintetice, jerseuri, pulovere, cardigane și articole similare, veste și articole similare tricotate sau croșetate. Mai mult de jumătate de aceste produse importăm din Turcia (59%), din China – 11%, Bangladesh – 5%, Italia – 5%, Uzbekistan – 5%, iar ponderea importului din Egipt este extrem de ne semnificativ – 0,11%.

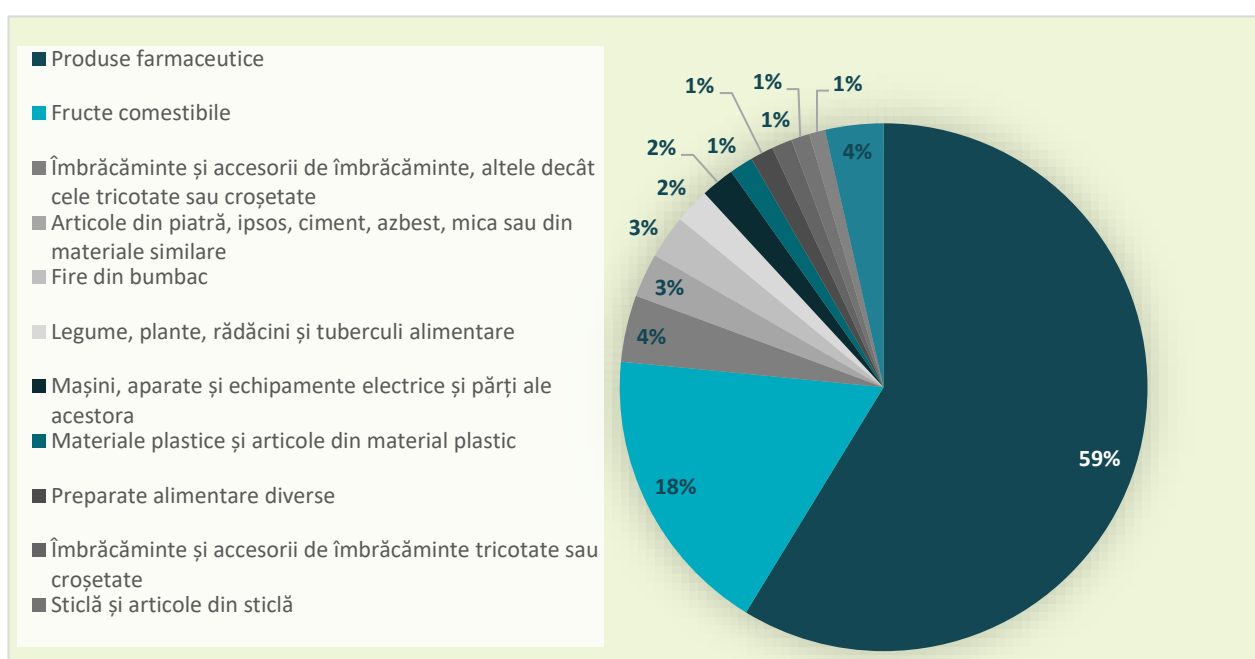

Diagrama 13. Structura importului din Egipt în anul 2021, %, Sursa: <https://comtradeplus.un.org/>

Deși balanța comercială înregistrează un sold negativ, sunt poziții la care se înregistrează balanță comercială pozitivă: cereale, reziduuri și deșeuri ale industriei alimentare; alimente preparate pentru animale, animale vii, semințe și fructe oleaginoase; semințe și fructe diverse; carne și organe comestibile.

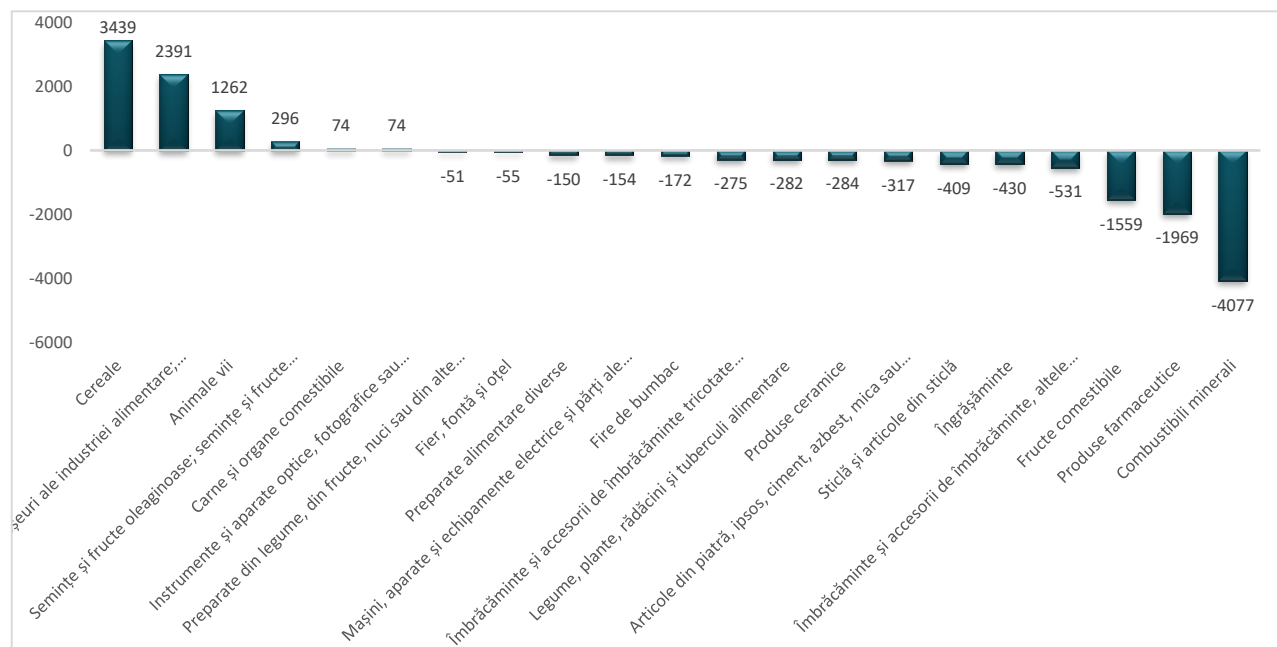

Diagrama 14. Balanța comercială cu Egipt pentru principalele categorii de produse, anul 2022, mii USD

Concluzii: Relațiile comercial-economice dintre Republica Moldova și Republica Arabă Egipt, în general, înregistrează evoluții pozitive, constatându-se, în ultimii 5 ani, o creștere a exporturilor de circa 4 ori, concomitent cu o creștere a importurilor cu un ritm mult mai mic (41%), și respectiv o reducere a deficitului balanței comerciale de 2 ori.

Câțiva factori argumentează necesitatea dezvoltării în continuare a relațiilor comerciale cu Republica Arabă Egipt: potențialul agricol de export nevalorificat al Republicii Moldova, interesul Egiptului pentru produsele agricole și alimentare, potențialul înalt de a transforma în pozitivă balanța comercială a Republicii Moldova cu Egiptul, astfel asigurând contribuție pozitivă la creșterea economică a țării. Direcții de colaborare benefice cu Egipt de analizat ar putea fi asigurarea cu fertilizanți, gaz, posibilități apărute urmare destabilizării situației din regiune.

Perspective pozitive de colaborare cu Republica Arabă Egipt se conturează în viitor, în contextul obținerii de către Republica Moldova a statutului de țară candidată pentru aderare la UE. Odată cu aderarea la UE, relațiile comerciale bilaterale se vor desfășura în baza Acordului de Asociere încheiat de UE cu R.A. Egipt.

3.4. FORUMURI ECONOMICE REPUBLICA MOLDOVA- EGIPT

La 13 octombrie 2022, a avut loc primul forum economic Moldo-egiptean în cadrul primei vizite de lucru a dlui Nicu Popescu, ministru de externe al Republicii Moldova, la Cairo. Această întâlnire reprezintă un pas important în dezvoltarea relațiilor economice și comerciale dintre cele două țări.

Egiptul demonstrează un angajament semnificativ față de investiții și comerțul internațional, fiind parte la peste 100 de tratate bilaterale de investiții. Acest lucru oferă oportunități pentru investitorii străini să exploreze și să investească în diverse sectoare din economia egipteană.

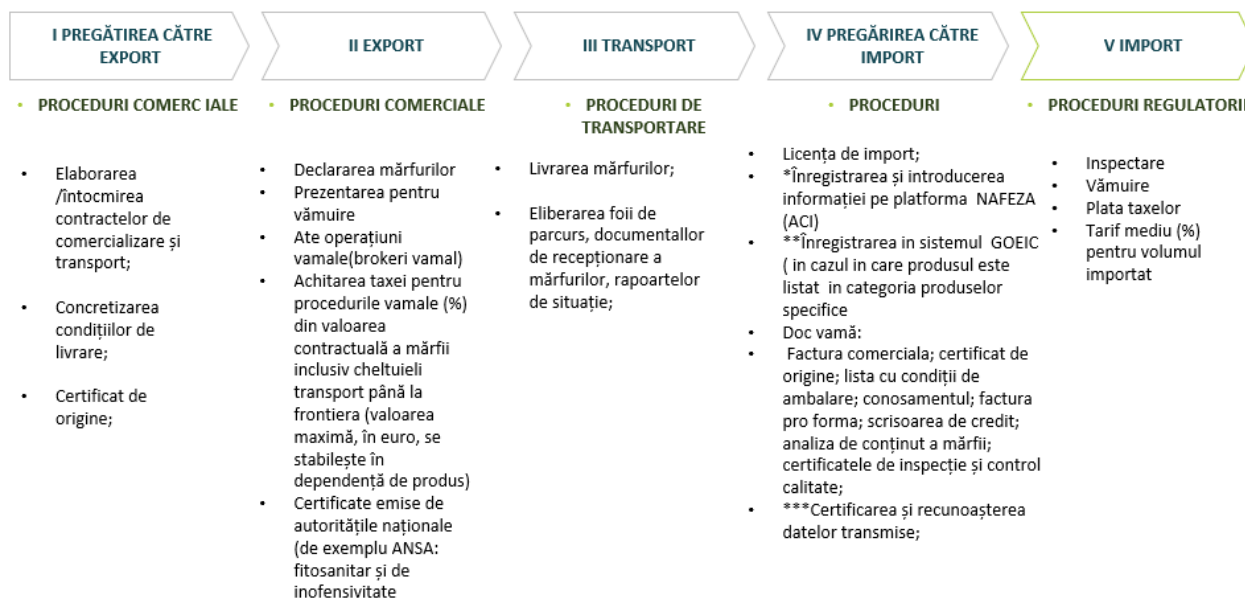
Egiptul este, de asemenea, membru al Organizației Mondiale a Comerțului (OMC), ceea ce demonstrează angajamentul său față de comerțul liber și regulat pe plan internațional. De asemenea, face parte din Acordul de Liber Schimb Continental African (AfCFTA) și al Marii Zone Arabe de Liber Schimb (GAFTA), ceea ce poate facilita accesul la piețele din regiune și oferă oportunități de creștere pentru țările partenere.

În ceea ce privește investițiile străine, Egiptul menține o abordare deschisă, iar în multe sectoare nu există diferențe legale între investitorii străini și cei interni. Cu toate acestea, trebuie menționat că există cerințe speciale pentru investițiile străine în anumite sectoare, cum ar fi industria petrolului și a gazelor din amonte și sectorul imobiliar, unde pot fi necesare asociații în participațiune (joint venture) cu parteneri locali.

Aceste informații pot fi de interes pentru Republica Moldova în cadrul forumului economic, deoarece pot oferi oportunități de a explora potențialul colaborării comerciale și investiționale cu Egiptul, precum și pentru a înțelege mai bine contextul legal și regulamentar al afacerilor în această țară. Astfel de inițiative și întâlniri pot spori colaborarea economică și relațiile comerciale între cele două țări.

4. ACCESSAREA PIETEI DIN EGIPT DE CĂTRE PRODUCĂTORII EXTERNI

4.1. ETAPELE AFERENTE PROCEDURILOR DE EXPORT ÎN EGIPT

4.2. SISTEM INFORMAȚIONAL IMPORT - ADVANCED CARO INFORMATION (ACI)

Ministerul de Finanțe din Egipt a emis Decretul 38/2021 01.02.2021 privind înregistrarea înainte de expediere - **Advanced Caro Information (ACI)** - în cadrul unui nou sistem de ghișeu unic care urmărește să modernizeze și să automatizeze administrația vamală, să simplifice procedurile și să reducă perioada de timp aferentă procesului de vămuire (documentația de expediere pentru companiile egiptene prin porturile de intrare se depune prin acest sistem de ghișeu unic (numit „Nafeza” – cuvântul arab pentru fereastră) cu 48 de ore înainte de sosirea expedierii (<https://www.nafeza.gov.eg/ar>)).

În acest sens, procesul vamal presupune următorul parcurs:

- Importatorul introduce datele expedierii în **ACI**.
- Autoritatea vamală emite **numărul de identificare a expedierii (ACID)** în termen de 48 de ore.
- Autoritatea vamală informează importatorul și exportatorul cu privire la ACID.
- Exportatorul transmite electronic documentația și datele de expediere, asigurându-se că ACID este menționat în toată documentația.
- Importatorul certifică și recunoaște corectitudinea datelor transmise de exportator.
- Nava este încărcată și pleacă din țara exportatoare.
- Importatorul plătește taxe și taxe de import.
- Nava ajunge în portul egiptean și este descărcată.

- Comitetul mixt din portul egiptean inspectează transportul.
- Vama egipteană efectuează vămuirea.

4.3. ÎNREGISTRAREA PRODUSELOR ÎN CADRUL SISTEMULUI ORGANIZAȚIEI GENERALE EGIPTENE PENTRU CONTROLUL EXPORTULUI ȘI IMPORTULUI (GOEIC)

La 16 ianuarie 2016, ministrul egiptean al Industriei și Comerțului a emis Decretul (43/2016) prin care **se solicită producătorilor străini de produse specifice** să se înregistreze pentru export la Organizația Generală egipteană pentru Controlul Exportului și Importului (GOEIC). Produsele listate pot să intre pe piața egipteană numai dacă sunt înregistrate în prealabil de către proprietarul unității de producție sau de către deținătorul legal al mărcii comerciale. Această listă a fost extinsă prin Decretul 44, emis la 15 ianuarie 2019.

Produse pentru care este necesară înregistrarea:

- *Fructe uscate, altele decât cele de la pozițiile 0801-0806; amestecuri de fructe uscate sau de fructe cu coajă lemnoasă de la acest capitol (cod SA: 0813).*
- *Coji de citrice sau de pepeni (inclusiv pepeni verzi), proaspete, congelate, uscate sau conservate provizoriu în saramură, în apă sulfuroasă sau în alte soluții de conservare (Cod SA: 0814).*
- *Grăsimi și uleiuri animale sau vegetale; produse de scindare a acestora; grăsimi alimentare prelucrate; ceară de origine animală sau vegetală (cod SA: 15)*
- *Zaharuri și produse zaharoase (cod SA: 17)*
- *Ciocolată și alte preparate alimentare care conțin cacao (cod SA: 1806)*
- *Preparate din cereale, făină, amidon, fecule sau lapte; produse de patiserie (Cod SA: 19)*
- *Sucuri de fructe (inclusiv de struguri) și sucuri de legume, nefermentate, fără adaos de alcool, cu sau fără adaos de zahăr sau de alți îndulcitori (Cod SA: 2009)*
- *Ape, inclusiv apele minerale naturale sau artificiale și apele gazoase, fără adaos de zahăr sau de alți îndulcitori și fără adaos de arome; gheață și zăpadă (Cod SA: 2201)*
- *Ape, inclusiv ape minerale și ape gazeificate, cu adaos de zahăr sau de alți îndulcitori sau aromatizate, și alte băuturi nealcoolice, cu excepția sucurilor de fructe sau de legume de la poziția 2009 (cod SA: 2202)*
- *Uleiuri esențiale și rezinoide; produse de parfumerie și preparate cosmetice sau de toaletă (cod SA: 33)*
- *Săpunuri, agenți organici tensioactivi, preparate pentru spălat, preparate lubrifiante, ceară artificială, ceară preparată, preparate pentru lustruire sau degresare, lumânări și articole similare, paste pentru modelare, ceară pentru stomatologie și preparate pentru stomatologie pe bază de ipsos (cod SA: 34)*
- *Băi, băi de duș, chiuvete, lavoare, bideuri, chiuvete de toaletă, chiuvete, scaune și capace, rezervoare de apă și articole sanitare similare, din material plastic (cod SA: 3922)*
- *Veselă, articole de bucătărie, alte articole de uz casnic și articole de igienă sau de toaletă, din material plastic (cod SA: 924)*
- *Articole de masă și de bucătărie, din lemn (Cod SA: 419)*
- *Hârtie de toaletă, hârtie igienică, hârtie pentru prosoape sau șervețele și hârtie similară pentru uz casnic sau sanitar, vată de celuloză și straturi de fibre celulozice, chiar creponată, încrețită, încrețită, gofrată, gofrată, și ifonată, perforată, colorată la suprafață, decorată la suprafață sau imprimată, în rulouri sau în foi (cod SA: 803)*

- *Covoare și alte acoperitoare de podea din materiale textile (cod SA: 57)*
- *Articole de îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte, tricotate sau croșetate (cod SA: 61)*
- *Articole de îmbrăcăminte și accesorii de îmbrăcăminte, altele decât cele tricotate sau croșetate (cod SA: 62)*
- *Chiuvete, lavoare, chiuvete, chiuvete cu pedestal, băi, bideuri, chiuvete de closet, rezervoare de apă, urinare și articole sanitare similare din ceramică (cod SA: 6910)*
- *Veselă, articole de bucătărie, alte articole de uz casnic și articole de toaletă, din porțelan sau porțelan (Cod SA: 6911)*
- *Veselă, articole de bucătărie, alte articole de uz casnic și articole de toaletă, din ceramică, altele decât cele din porțelan sau porțelan (cod SA: 6912)*
- *Obiecte din sticlă de tipul celor utilizate pentru masă, bucătărie, toaletă, birou, decorațiuni interioare sau în scopuri similare (altele decât cele de la pozițiile 7010 sau 7018). (Cod SA: 7013)*
- *Articole de masă, de bucătărie sau alte articole de uz casnic și părți ale acestora, din fier sau din oțel; lână de fier sau de oțel; spălători de vase și tampoane de curățat sau de lustruit, mănuși și articole similare, din fier sau din oțel (Cod SA: 7323)*
- *Articole de masă, de bucătărie sau alte articole de uz casnic și părți ale acestora, din cupru; spălătoare pentru vase și tampoane de curățat sau de lustruit, mănuși și articole similare, din cupru; obiecte sanitare și părți ale acestora, din cupru (cod SA: 7418)*
- *Articole de masă, de bucătărie sau alte articole de uz casnic și părți ale acestora, din aluminiu; spălări de vase și tampoane de curățat sau de lustruit, mănuși și articole similare, din aluminiu; articole de uz sanitar și părți ale acestora, din aluminiu (cod SA: 7615)*
- *Linguri, furculițe, cupe, spumiere, spumiere pentru prăjituri, cuțite pentru pește, cuțite pentru unt, clești pentru zahăr și articole similare pentru bucătărie sau pentru masă (cod SA: 8215)*
- *Dulapuri de arhivare, dulapuri pentru carduri, tăvițe pentru hârtie, suporturi pentru hârtii, suporturi pentru pixuri, suporturi pentru timbre de birou și echipamente similare de birou sau de birou, din metale comune, altele decât mobilierul de birou de la poziția 9403. (Cod SA: 8304)*
- *Fitinguri pentru dosare cu foi volante sau dosare, agrafe pentru scrisori, colțuri de scrisori, agrafe de hârtie, etichete de indexare și articole similare de birou, din metale comune; capse în benzi (de exemplu, pentru birouri, tapițerii, ambalaje), din metale comune. (Cod SA: 8305)*
- *Aparate electromecanice de uz casnic, cu motor electric autonom, altele decât aspiratoarele de la poziția 8508. (Cod SA: 8509)*
- *Încălzitoare de apă și încălzitoare de imersie electrice instantanee sau cu acumulare; aparate electrice de încălzit spații și aparate electrice de încălzit solul; aparate electrotermice pentru coafură (de exemplu, uscătoare de păr, bigudiuri, încălzitoare de păr) și uscătoare de mâini; fiare de călcat electrice; alte aparate electrotermice de tipul celor utilizate în scopuri casnice; rezistențe electrice de încălzire, altele decât cele de la poziția 8545. (Cod SA: 8516)*
- *Motociclete (inclusiv mopede) și biciclete echipate cu un motor auxiliar, cu sau fără ataș; atașuri laterale. (Cod SA: 8711)*
- *Biciclete și alte biciclete (inclusiv tricicluri de livrare), fără motor. (Cod SA: 8712)*
- *Ceasuri de mână, ceasuri de buzunar și alte ceasuri, inclusiv cronometre, cu carcasă din metale prețioase sau din metale placate cu metale prețioase. (Cod SA: 9101)*
- *Ceasuri de mână, ceasuri de buzunar și alte ceasuri, inclusiv cronometre, altele decât cele de la poziția 9101. (Cod SA: 9102)*
- *Alt mobilier și părți ale acestuia. (Cod SA: 9403)*
- *Lămpi și aparate de iluminat, inclusiv proiectoare și proiectoare și părți ale acestora, nedenumite și necuprinse în altă parte; lămpi de semnalizare luminoasă, plăci indicatoare luminoase și articole similare, cu sursă de lumină fixă permanentă, și părți ale acestora nedenumite și necuprinse în altă parte. (Cod SA: 9405)*

- *Jucării, jocuri și articole sportive; părți și accesorii ale acestora. (Cod SA: 95)*
- *Articole manufacturate diverse. (Cod SA: 96)*

Producătorul produsului, titularul mărcii sau reprezentantul legal al acestuia poate depune personal cererea de înregistrare sau o poate verifica în prealabil online (GOEIC). Toate documentele depuse trebuie să fie certificate de camera de comerț din locul de emitere, legalizate/notificate de ambasada egipteană din țara de origine și traduse în limba arabă.

Adițional la formularul de cerere, sunt necesare următoarele documente:

Pentru fabrici:

- Formular de înregistrare
- Certificatul privind statutul juridic și licența fabricii
- Lista produselor producătorului și a mărcilor sale comerciale
- Marca comercială a produsului și orice marcă comercială licențiată de către proprietarul mărcii comerciale
- Un certificat care să dovedească faptul că fabrica dispune de un sistem de control al calității, eliberat de un organism recunoscut de International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) sau de International Accreditation Forum (IAF) sau de o entitate guvernamentală egipteană sau străină aprobată de Ministerul Comerțului Exterior.

Pentru proprietarii de mărci comerciale:

- Formular de înregistrare, care să dovedească înregistrarea mărcii și o listă a produselor fabricate sub această marcă comercială
- Un certificat din partea proprietarului mărcii comerciale care să conțină lista centrelor de distribuție autorizate să distribuie produse cu această marcă comercială, care să dovedească faptul că proprietarul mărcii comerciale dispune de un sistem de control al calității, eliberat de o entitate recunoscută de International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) sau de International Accreditation Forum (IAF) sau de o entitate guvernamentală egipteană sau străină aprobată de Ministerul Comerțului Exterior.

4.3.1. TESTARE, INSPECȚIE ȘI CERTIFICARE

Evaluarea conformității. Reglementările actuale privind importurile impun ca fiecare componentă a unui produs să fie inspectată, indiferent de istoricul de conformitate al produsului, țara de origine, exportatorul, expeditorul sau importatorul. Produsele importate nu pot fi puse în vânzare directă pe piața egipteană fără a fi în prealabil conforme cu specificațiile egiptene sau cu standardele uneia dintre organizațiile internaționale la care Egiptul este afiliat, de exemplu ISO, IEC (Standardele IEC sunt specifice tehnologiilor electrice și electronice.)și Codex Alimentarius, dacă nu există un standard egiptean. Atunci când intră în țară un produs nou, care nu a mai fost importat anterior, funcționarii vamali vor insista adesea asupra faptului că trebuie să existe o descriere scrisă sau un standard pentru a califica un produs pentru import.

Prin urmare, chiar dacă nu există un astfel de standard pentru noul produs, inspectorii vamali vor încerca să încadreze produsul într-o categorie de standarde existente anterior, un proces numit în mod obișnuit "**creare de standarde în port**". Adesea, Organizația egipteană pentru standardizare și controlul al calității (EOS) încearcă să aplice aceleași standarde produselor care par a fi "istoric" comune prin natura lor. Inspecția și testarea mărfurilor importate vor fi diferite în funcție de natura transportului. Produsele agricole, de exemplu, sunt trimise la autoritățile agricole speciale

din cadrul Ministerului Agriculturii pentru o inspecție chimică detaliată. Mărfurile industriale și manufacturate pot fi direcționate pentru control la Ministerul Comerțului și Industriei. Unele produse medicale, de exemplu, vor fi direcționate către Ministerul Sănătății, EOS și alte laboratoare acreditate.

Inspecția tuturor substanțelor chimice importate sau a materialelor cu "pulbere albă" este direcționată de Organizația Generală pentru Controlul Exporturilor și Importurilor (GOEIC) către laboratoare autorizate. Certificatele de analiză efectuate anterior pentru a demonstra conformitatea unor transporturi anterioare nu sunt luate în considerare.

Importatorii trebuie să respecte următoarele condiții și documente:

- Să elibereze o împuternicire generală reprezentantului pentru vămuire.
- Furnizarea către GOEIC a unei fișe cu date de siguranță în original
- Să furnizeze GOEIC o scrisoare de ratificare ștampilată de bancă, care să confirme faptul că nu se dispune de lot până la emiterea unui raport final de analiză (care permite eliberarea transportului sub rezervă).

În cazul în care transportul este LCL/FCL² și este amestecat cu alt tip de marfă, atunci întregul transport nu poate fi eliberat sub rezerva.

Este obligatoriu ca o probă să fie trimisă pentru analize de laborator, de obicei cu scopul de a clasifica produsul în funcție de codurile HS. Acest proces este o procedură vitală în cazurile în care autoritățile vamale nu sunt sigure cu privire la clasificarea produsului și la tarifele datorate. Prin urmare, o serie de entități diferite au dreptul de a preleva eșantioane din transportul importat pentru inspecții și teste suplimentare.

Un număr mare de articole sunt importate în mod repetat în Egipt. Normele anterioare specificau că transporturile trebuie testate pentru a verifica conformitatea cu cerințele standardelor, indiferent dacă transporturile precedente au fost acceptate sau respinse, ceea ce înseamnă că inspecția și testarea se repetă de fiecare dată. Pentru o perioadă, EOS a folosit istoricul produselor, al producătorilor, al exportatorilor și al importatorilor în stabilirea standardelor care sunt utilizate de GOEIC pentru a autoriza mărfurile importate. În cadrul acestui sistem, un produs era supus unei inspecții complete atunci când era importat pentru prima dată, iar transporturile ulterioare necesitau teste mai puțin riguroase pentru a fi vămuit. Însă această procedură nu mai este în vigoare.

4.4. CERINȚE ȘI DOCUMENTE NECESARE PENTRU IMPORT

4.4.1. GARANȚII

La 22 februarie 2022, Banca Centrală a Egiptului (CBE) a aprobat o cerință nouă, potrivit căreia autoritățile de resort Egiptene acceptă doar **scrisori de credit (LC)** în executarea operațiunilor de import. Excepție de la prevedere fac companiile multinaționale din Egipt și sucursalelor/filialelor acestora precum și o categorie de produse.

Produse exceptate: produsele alimentare și produse farmaceutice (grâu, medicamente, vaccinuri și ingredientele lor brute, alături de ceai, carne, carne de pasăre, pește, ulei, lapte praf, lapte

² * FCL (Full Container Load), sau container plin: bunurile clientului sunt transportate într-un container plin și sigilat; LCL (Less than Container Load) sau transport grupat: bunurile clientului nu sunt suficient de numeroase pentru a umple un container, bunurile mai multor clienți sunt puse într-un singur container.

pentru copii, unt, fasole, linte, porumb). De asemenea sunt exceptate componentele/inputurile de producție și materiile prime (producătorii, angrosiștii și importatorii de materii prime).

4.4.2. DOCUMENTE NECESARE PENTRU VAMA EGIPTEANĂ

Factură comercială: fiind necesare două copii, inclusiv documentul în original. În majoritatea cazurilor, este necesară legalizarea de către consulatul egiptean din țara de origine.

Certificat de origine: fiind necesare două copii, inclusiv documentul în original. Certificatul de origine trebuie să fie autentificat de consulatul egiptean din țara de origine/acreditat pentru țara de origine. Produsele naturale sunt considerate a fi originare din țara în care sunt extrase mărfurile. Certificatul de origine trebuie să conțină o declarație conform căreia informațiile furnizate sunt adevărate și corecte, după informația expeditorului.

Lista cu condițiile de ambalare: poate fi solicitată de către destinatar și este recomandată în majoritatea cazurilor.

Conosamentul: un conosament trebuie să arate numele expeditorului, adresa și numărul de conosament emise. Nu există reglementări care să specifice forma sau numărul de conosamente necesare pentru expediere. Numărul de conosamente necesare depinde de transportator.

Factură pro forma: aceasta este o factură solicitată de importator pentru prezentare împreună cu licența de import. Trebuie să indice țara în care au fost fabricate bunurile.

Scrisoare de credit/acreditiv: din 2022 cerință acoperire 100% în numerar de către importator, **cu excepții pentru o categorie de produse alimentare, materii prime, produse farmaceutice.**

Analiza de conținut a mărfii: necesară pentru acele produse care pot fi supuse testării standardelor.

Certificate de inspecție și control al calității de la alte autorități, după caz (Certificatul HALAL).

Toate certificatele emise privind expedierea produsului și descrierea produsului trebuie să fie contrasemnate de Camera de Comerț și autentificate de Ambasada sau Consulatul Egiptului din țara de origine/acreditate.

4.4.3. ETICHETAREA PRODUSELOR IMPORTATE PENTRU PIAȚA EGIPTEANĂ

Produse finite importate pentru distribuție și vânzare în Egipt trebuie:

- să fie etichetate în arabă
- să indice țara de origine
- să indice numele producătorului
- să conțină descrierea produsului.

Cerințe suplimentare se aplică alimentelor, medicamentelor și textilelor, inclusiv pentru carne sau pasăre – **mențiunea că carnea „se sacrifică conform Ritualul islamic” sau „Halal”.**

4.4.4. CERINȚE DE AMBALARE ȘI TERMEN DE VALABILITATE

Standardele în Egipt sunt, de asemenea, complexe și extensive. Laptele și produse lactate, carnea și produse din carne, pește și produse din pește, păsările de curte și produsele din păsări au termen de valabilitate determinat de Organizația pentru Standarde și Calitate a Egiptului (<http://www.eos.org.eg/en>).

Exportatorii către Egipt trebuie să știe că importul și procedurile vamale iau a perioadă de cel puțin două săptămâni; prin urmare, datele de expirare trebuie să fie corespunzător considerate.

4.4.5. ORGANE DE INSPECȚIE A PRODUSELOR DE IMPORT

- Organizația Generală de control Exportului și Importului Control (GOEIC) (<http://www.goeic.gov.eg/en>)

Produsele specifice, în dependență de categorie pot fi supuse inspecției de către:

- Ministerul Sănătății și Populației (<http://www.mohip.gov.eg/>);
- Ministerul Agriculturii (Biroul Veterinar) (<http://www.agr-egypt.gov.eg/>);
- Ministerul Comerțului, Industriei și Investițiilor (Control export/import) (<http://www.mti.gov.eg/english/>);
- Ministerul de energie electrică și energie regenerabilă (Departamentul Radiații) (<http://www.moee.gov.eg/>).

4.5. CANALE DE DISTRIBUȚIE ÎN EGIPT

Firmele străine pot vinde direct în Egipt doar dacă sunt înregistrate pentru a face vânzări directe. Multe dintre ele procedează astfel ca parte a unei operațiuni de producție sau de asamblare în Egipt. Unele firme străine folosesc **zone economice libere** sau **depozite vamale** pentru a depozita bunuri și își angajează proprii angajați pentru a vinde bunuri de consum din ușă în ușă.

Cu toate acestea, majoritatea firmelor străine se bazează pe companiile egiptene pentru distribuția cu ridicata și/sau cu amănuntul. Acestea își asigură eficiența prin programe de formare a personalului în Egipt și în străinătate. De asemenea, companiile străine formează și sprijină personalul egiptean prin programe pe termen scurt, inclusiv prin vizite periodice ale specialiștilor în marketing și ale personalului de asistență tehnică de la sediul central al companiei.

Mulți comercianți cu amănuntul de bunuri de consum au tendința de a-și importa direct propriile bunuri, în loc să plătească marje mari de profit angrosiștilor și să obțină oferte direct de la furnizorul din străinătate decât de la agentul local, pe baza teoriei că prețul va fi mai bun.

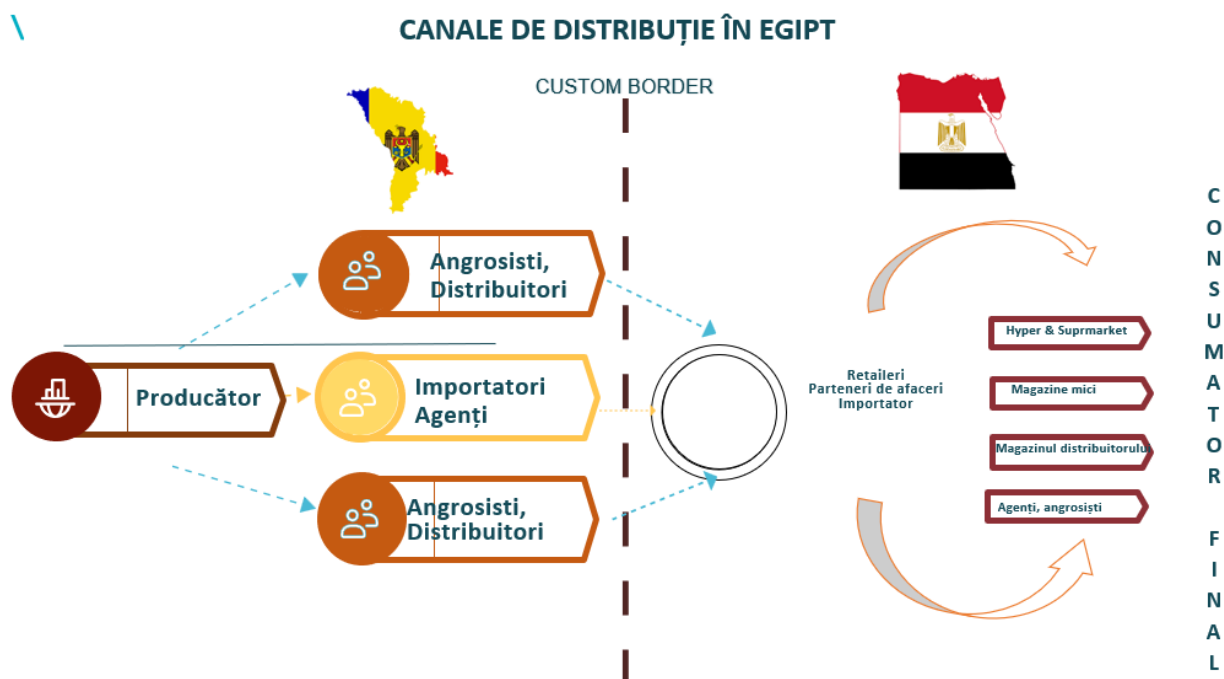

Figura 2. Canale de distribuție în Egipt

Sursa: elaborat de autori în baza: <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/egypt-distribution-sales-channels>

Agenții economici, inclusiv importatorii urmează să se asigure că respectă următoarele prevederi atunci când se angajează în operațiuni de import:

1. În structura de întreprindere individuală, agentul/importatorul trebuie să aibă cetățenie egipteană. 51% din acțiunile sau cotele în parteneriate, societăți cu răspundere limitată și societăți pe acțiuni trebuie să fie deținute de egipteni. În plus, managerii de import trebuie să fie egipteni;
2. Agentul nu trebuie să fie funcționar public sau angajat al unei companii din sectorul public și nici membru al Camerei Reprezentanților;
3. Agentul economic nu trebuie să fie "rudă de gradul întâi", inclusiv membru al familiei apropiate, unchi, mătușă, nepoată sau nepot a unui funcționar public cu rang de director general sau de rang superior, sau a unui membru al Camerei Reprezentanților cu responsabilități directe în sectorul comercial. Cu toate acestea, această interdicție împotriva agenților care au membri de familie în guvern este rareori aplicată;
4. Firmele din sectorul public pot fi agenți, la fel ca și firmele private și persoanele fizice;
5. Societățile de tip distribuitor cu proprietate străină parțială pot comercializa bunuri, inclusiv bunuri importate, în următoarele circumstanțe;
6. Societăți în nume colectiv sau societăți în comandită simplă: În aceste tipuri de societăți, poate exista un partener străin, cu condiția ca partenerul (partenerii) egiptean(i) să dețină cel puțin 51% din capital, iar directorul general sau șeful societății să fie un cetățean egiptean;
7. Societate cu răspundere limitată: Un partener străin în acest tip de societate de distribuție nu se confruntă cu nicio limită în ceea ce privește procentul de proprietate, cu condiția ca cel puțin un manager al societății să fie cetățean egiptean (pot exista unul sau mai mulți manageri, în funcție de statutul societății), să existe cel puțin doi acționari sau parteneri, iar capitalul societății să nu fie mai mic de 2 000 000 LE (aproximativ 116 279 USD).
8. Societate pe acțiuni: Cu condiția ca cel puțin 51% din acțiuni să fie oferite egiptenilor la constituire, acționarii străini pot deține în cele din urmă până la 100% din companie, cu condiția ca majoritatea membrilor Consiliului de administrație să fie egipteni, capitalul societății să nu fie mai mic de 5 000 000 LE (aproximativ 314 000 USD) și să existe cel puțin trei acționari. O societate de distribuție de acest tip nu poate importa sau acționa ca agent comercial decât dacă este deținută și administrată în proporție de 51% de egipteni.

Firmele străine care formează o societate de distribuție, așa cum s-a menționat mai sus, permit adesea partenerilor egipteni să formeze o societate separată care să acționeze ca "importator" sau agent. Aceasta din urmă livrează bunurile către societatea de distribuție pentru a le comercializa în Egipt.

4.6. EXPOZIȚIILE ȘI TÂRGURILE – INSTRUMENTE UTILE ÎN ACCESAREA PIEȚEI EGIPTULUI

Participarea la expoziții poate fi extrem de benefică pentru producătorii din Republica Moldova, inclusiv cei care doresc să se extindă pe piețele din Egipt și să își dezvolte afacerile internaționale.

Expozițiile reprezintă o platformă valoroasă pentru a dezvolta relații și a socializa cu profesioniștii din industrie, potențiali clienți și parteneri.

Prin participarea la astfel de evenimente, producătorii pot:

Dezvolta relații comerciale: Expozițiile permit producătorilor să interacționeze cu potențiali distribuitori, importatori și parteneri din industrie, facilitând astfel dezvoltarea de relații comerciale și extinderea rețelei de contacte.

Accesa cunoștințe și informații relevante: Expozițiile prezintă adesea seminarii, ateliere și discuții în cadrul cărora experții din industrie împărtășesc cunoștințe valoroase și informații despre tendințele pieței, progresele tehnologice și cele mai bune practici în producție.

Analiza concurenței și tendințele pieței: Prin participarea la expoziții, producătorii pot obține informații despre competitori și tendințele actuale din industrie, ceea ce le poate ajuta să își optimizeze strategia de afaceri și să identifice oportunități de creștere.

Extinderea acoperirii pieței: Expozițiile oferă oportunitatea de a explora noi segmente de piață și de a identifica noi parteneri și distribuitori.

Crește vizibilitatea mărcii: Participarea la expoziții ajută producătorii să își crească vizibilitatea și să atragă atenția potențialilor clienți, distribuitori și mass-mediei. Acest lucru poate duce la noi oportunități de afaceri și la consolidarea reputației mărcii.

Prezentarea produselor: Expozițiile oferă producătorilor oportunitatea de a prezenta în mod direct produsele lor, de a oferi demonstrații live și de a se angaja cu potențialii clienți în mod personal. Acest lucru poate influența deciziile de cumpărare și poate genera noi oportunități de vânzare.

În Egipt, calendarul anual al expozițiilor și târgurilor este variat și comprehensiv, acoperind o gamă diversă de tematici și categorii de produse. Aceste evenimente sunt organizate pentru a promova afacerile și pentru a stimula schimburile comerciale, atât la nivel intern, cât și internațional.

Aceste evenimente acoperă o varietate de industrii, precum: turism, agricultură, alimentație și băuturi, tehnologie, construcții, textile, electronice, energie, sănătate, și multe altele. De asemenea, sunt organizate expoziții specializate pentru sectoare specifice, oferind un mediu dedicat pentru interacțiuni și colaborări în domeniile tehnice și profesionale.

O listă a târgurilor și expozițiilor planificate pentru anii 2023 -2024 este redată în tabelul ce urmează:

EXPOZIȚIA	LOCAȚIA	DATA
Nelly Kids Fashion (NELLY FAIR)	CAIRO	Fri, 11 - Sun, 13 Aug 2023
Furniture & Decoration- Home In Exhibition	CAIRO	Thu, 24 - Sun, 27 Aug 2023
Metal & Steel Exhibition (MS)	CAIRO	Sat, 02 - Mon, 04 Sep 2023
PAPER MIDDLE EAST (PAPER ME)	CAIRO	Sat, 02 - Mon, 04 Sep 2023
Pharmaconex (Pharma-conex)	CAIRO	Sun, 03 - Tue, 05 Sep 2023
CeramicaExpo in Egypt	CAIRO	Tue, 05 - Thu, 07 Sep 2023
Cairo Kids & Mother International Exhibition	CAIRO	Fri, 08 - Sun, 10 Sep 2023

SAHARA Expo (agro)	CAIRO	Sun, 10 - Tue, 12 Sep 2023
Cairo International Tourism Exhibition	CAIRO	Wed, 13 - Thu, 14 Sep 2023
Cairo International Fair (CIF)	CAIRO	Sep 30 to Oct 8, 2023
International Cosmetic Congress and Exhibition (ICCE)	CAIRO	Wed, 27 - Fri, 29 Sep 2023
Digi Sign Africa	CAIRO	Thu, 28 - Sat, 30 Sep 2023
Cairo Fashion & Tex	CAIRO	Thu, 05 - Sat, 07 Oct 2023
Techne Summit (TS19ALEX) (posibil și online)	ALEXANDRIA	Sat, 07 - Tue, 10 Oct 2023
International Industrial Control & Automation Technology Exhibition & Conference	CAIRO	Sat, 14 - Mon, 16 Oct 2023
Autotech Egypt	CAIRO	Sun, 15 - Tue, 17 Oct 2023
Destination Africa (DA) (textile)	CAIRO	Mon, 06 - Tue, 07 Nov 2023
Egypt Energy (EE)	CAIRO	Sun, 12 - Tue, 14 Nov 2023
International Food & Beverage & Super Market Equipment Expo 2023	CAIRO	13 -15 Nov 2023
NEBU Expo for Gold & Jewelry	CAIRO	18-20 Nov 2023
Cairo ICT	CAIRO	Sun, 19 - Wed, 22 Nov 2023
Electric & Hybrid Vehicle Technology Expo	CAIRO	12-14 Sep. 2023
Cairo WoodShow	CAIRO	Thu, 07 - Sun, 10 Dec 2023
Food Africa Cairo	CAIRO	Tue, 12 - Thu, 14 Dec 2023
Cairo Inter Leather	CAIRO	Thu, 18 - Sat, 20 Jan 2024
LIFT CITY EXPO EGYPT Cairo	CAIRO	1-3 Feb 2023
EGYPES (Egypt Energy Show)	CAIRO	12-14 Feb 2024
The Design Show Egypt	CAIRO	Thu, 23 - Sat, 25 May 2024
Fi Africa (produse alimentare și băuturi)	CAIRO	Sun, 26 - Tue, 28 May 2024
Power Egypt Expo (general)	CAIRO	Thu, 29 - Sat, 31 Aug 2024
EgyBeauty Expo 2024	CAIRO	11-13 May 2023
Agrena Middle East (păsări de curte, animale și pește)	CAIRO	Thu, 12 - Sat, 14 Oct 2023

Tabel 8. Târguri și expoziții planificate pentru 2023-2024 în Egipt,

Sursa: <https://10times.com/egypt/tradeshows>

4.7. PROVOCĂRI PE CARE LE PREZINTĂ PIAȚA DE IMPORT EGIPTEANĂ

Piața de import egipteană prezintă anumite provocări pentru investitorii și companiile străine. Aceste provocări pot afecta climatul de afaceri și pot constitui obstacole în calea dezvoltării comerciale și investițiilor în Egipt.

Printre provocările semnalate se numără:

Tergiversarea recunoașterii hotărârilor instanțelor străine: Deși Egiptul este semnatar al acordurilor internaționale de arbitraj, instanțele sale nu recunosc întotdeauna hotărârile pronunțate de instanțele străine, ceea ce poate crea incertitudine pentru investitori străini care doresc să-și protejeze drepturile și interesele prin arbitraj internațional.

- **Reticența în a include clauze de arbitraj internațional:** Guvernul egiptean este reticent în a include clauze de arbitraj internațional în contractele și acordurile comerciale, cu excepții notabile pentru Ministerul Petrolului și Investiții pe proiectele strategice mari, care necesită aprobarea Ministerului Finanțelor. Aceasta poate limita opțiunile de rezolvare alternativă a litigiilor pentru investitori străini.
- **Rezolvarea lentă a litigiilor comerciale:** Procesul de rezolvare a litigiilor comerciale în Egipt este adesea foarte lent, cu durate medii de la 3 până la 5 ani pentru finalizarea unui caz. Acest lucru poate implica costuri ridicate și poate descuraja investitorii străini care caută o soluționare rapidă și eficientă a conflictelor comerciale.
- **Barierile comerciale netarifare:** Pe lângă tarifele vamale, Egiptul poate avea și alte bariere netarifare care îngreunează accesul produselor străine pe piață. Acestea pot include reglementări și cerințe tehnice, standarde de calitate sau de etichetare, care pot fi dificil și costisitor de îndeplinit pentru unele companii străine.
- **Birocrația excesivă și corupția:** Procesul de înființare a unei afaceri sau de obținere a autorizațiilor în Egipt poate fi îngreunat de birocrăție excesivă și de practici corupte. Aceste aspecte pot afecta negativ mediul de afaceri și pot crea dificultăți pentru investitorii străini.
- **Procedurile vamale lente și greoaie:** Procesul vamal poate fi adesea lent și complex în Egipt, ceea ce poate duce la întârzieri în tranzitarea mărfurilor și la costuri suplimentare pentru companiile străine.
- **Dreptul proprietății intelectuale:** Respectarea standardelor internaționale în materie de dreptul proprietății intelectuale poate fi o provocare în Egipt, ceea ce poate afecta protecția și valorificarea corectă a mărcilor, brevetelor și drepturilor de autor pentru investitorii străini.
- **Accesul limitat la credit:** Pentru investitorii străini care doresc să își dezvolte afacerile în Egipt, accesul la finanțare și credit poate fi un obstacol, mai ales în contextul în care sistemul bancar poate fi mai restrictiv pentru investitorii străini.

Conștientizarea acestor provocări și angajamentul pentru a le depăși reprezintă un pas important pentru îmbunătățirea mediului de afaceri din Egipt și pentru a atrage investiții străine în țară.

5. PROFILUL CONSUMATORULUI

5.1. CONSTATĂRI GENERALE, CE REFLECTĂ PROFILUL PIEȚEI DE CONSUM A EGIPTULUI

Egiptul are cea mai mare populație în țările arabe și este pe locul al 3-lea la scară continentală, după Etiopia și Nigeria, și pe locul al 14-lea la nivel mondial. Rata natalității a explodat în ultimii 30 de ani, cu o medie de 1,5 milioane de nașteri pe an, Egiptul aproape că și-a dublat populația în ultimii 30 de ani. Rata fertilității medie este de 3.131 nașteri per femeie.

Consumatorii din Egipt se îndepărtează rapid de formele mai tradiționale de vânzare cu amănuntul și optează pentru tranzacții digitale. Egiptenilor le place să cumpere lucruri online (72% dintre consumatorii egipteni fac mai multe cumpărături online de la începutul pandemiei COVID 19). Totodată, consumatorii din Egipt susțin mai mult comerțanții locali în timp ce iau decizii de cumpărare, devenind mai conștienți de ocrotirea mediului și îngrijorați de protecția datelor cu caracter personal. Decizia de a opta pentru produsele locale, este influențată inclusiv și de nivelul inflației și crizelor care se suprapun, or produsele locale sunt mai ieftine decât produsele importate. Din 80 de milioane de egipteni, aproximativ 1/4 pot să își permită să achiziționeze produse alimentare importate.

Egiptul este o țară musulmană. Deși multe atitudini, afaceri și practici de business evoluează spre o abordare mai occidentalizată, oricum tradițiile locale și religia sunt determinante importante a profilului consumatorului egiptean. Săptămâna de lucru începe în mod tradițional duminică și se termină joi. Vineri și sâmbătă sunt zilele oficiale de odihnă, deși în unele cazuri, oamenii lucrează și sâmbătă.

Egiptul se confruntă cu o criză economică severă, în condițiile în care inflația a depășit 30%. În aceste condiții și ca urmare a crizelor ce se profilează, comportamentul consumatorilor egipteni s-a schimbat considerabil.

În mediu, consumatorii egipteni au redus din achizițiile de îmbrăcăminte, au redus divertismentul în afara casei și economisesc la consumul de gaze și electricitate. Prețul, care era în mod tradițional un factor important în deciziile de cumpărare, acum are o prioritate top față de alte criterii. Articolele de lux și produsele de marcă din supermarketuri se vând din ce în ce mai puțin. De asemenea, consumatorii tind să consume mai multe produse locale, deoarece sunt mai ieftine decât produsele importate. Cu toate acestea, în timp ce majoritatea se adaptează la cumpărături mai restricționate, gospodăriile bogate continuă să cheltuiască.

Potrivit unui studiu realizat de PwC³, în anul 2022, pandemia de Covid-19 a adus și ea schimbări. Egiptenii au devenit mai conectați și și-au mărit cheltuielile pentru alimente, produse la pachet și divertisment la domiciliu. De asemenea, au devenit mai conștienți de sănătate, mediu și sunt dispuși să cheltuiască mai mult pentru călătorii și activități de recreere acasă: - 68% dintre consumatorii egipteni au spus că au devenit mai conștienți de sănătate și 78% au spus că acum aleg companii care sunt preocupate și susțin mediul înconjurător. În Egipt, 71% dintre

³ <https://www.pwc.com/m1/en/media-centre/2022/consumers-egypt-supporting-local-products-becoming-esg-conscious-concerned-data-protection.html>

consumatori sunt îngrijorați de protejarea datelor și îl consideră un factor esențial pentru a avea încredere în comerțanții cu amănuntul într-o lume din ce în ce mai digitalizată

Deși Egiptul are cea mai mare populație de utilizatori de internet din regiunea MENA, comerțul electronic este în urmă cu multe alte țări arabe. Cumpărăturile online au fost în special îngreunate de ratele scăzute de penetrare a internetului (se așteaptă ca acest lucru să se schimbe în curând, tinerii egipteni generează o cerere crescută într-o gamă largă de segmente de consumatori). Aproape 60% dintre cumpărătorii online egipteni au vârsta între 18 și 34 de ani. Aplicațiile de servicii online de asemenea au crescut în ultimii ani în Egipt. De exemplu, Egiptul a devenit una dintre cele mai mari piețe de supermarketuri online din regiune pentru aprovizionarea și livrarea de alimente și alte articole de uz casnic.

Prevalența ridicată a rețelelor sociale în Egipt la fel a schimbat obiceiurile de cumpărare ale consumatorilor. Platformele de social media facilitează brandurile să își promoveze produsele și să se conecteze cu publicul lor. Se promovează crearea unor conexiuni puternice de adepți online. Consumatorii se bazează din ce în ce mai mult pe recenzii și comentarii online.

Totodată, în timp ce canalele de cumpărături online continuă să crească în popularitate, cumpărăturile în magazine în persoană continuă să joace un rol important pentru consumatorii egipteni. 57% dintre consumatori au confirmat că au făcut cumpărături – săptămânal sau mai des – în persoană în ultimele 12 luni, ceea ce indică faptul că egiptenilor le place încă să experimenteze produse înainte de a le cumpăra⁴.

Conform datelor Băncii Mondiale, în 2022 consumul final în Egipt a constituit 89,9 % din GDP. Pentru comparație, media mondială în 2021, bazată pe 153 de țări, este de 62,13%. În același timp, consumul privat a gospodariilor a atins nivelul de 88,394 mlrd USD în decembrie 2022.

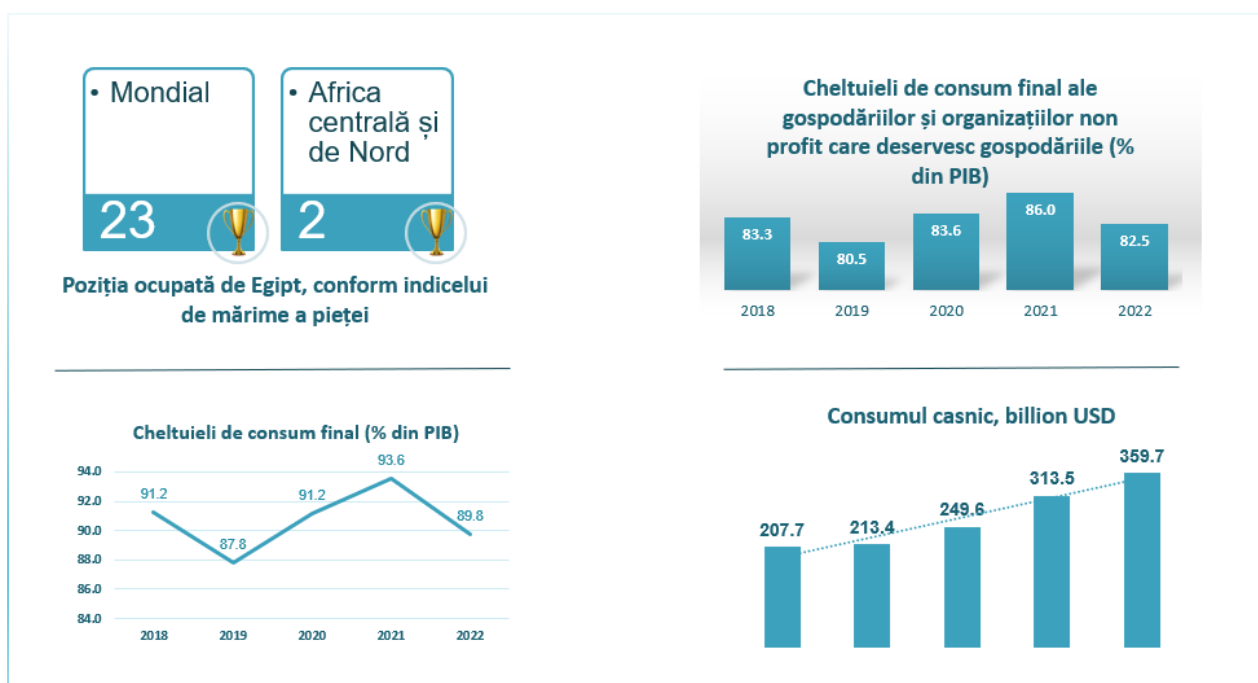

Figura 3. Statistică relevantă consumului final al gospodăriilor din Egipt

Sursa: Banca Mondială - <https://databank.worldbank.org/>

⁴ <https://www.pwc.com/m1/en/media-centre/2022/consumers-egypt-supporting-local-products-becoming-esg-conscious-concerned-data-protection.html>

5.2. OBICEIURILE ALIMENTARE

Bucătăria egipteană contemporană reprezintă o combinație interesantă între influențele tradiționale și tendințele moderne. Cu toate că preparatele din alte țări din Orientul Mijlociu sunt populare în Egipt, bucătăria locală își păstrează unicitatea și caracteristicile distincte. Orezul și pâinea rămân alimentele de bază, fiind prezente în majoritatea meselor egiptene.

Există o varietate de preparate naționale în bucătăria egipteană, iar câteva dintre cele mai populare includ:

- **Ful:** Este o pastă de fasole și este un aliment tradițional de bază, consumat frecvent la micul dejun.
- **Tahini:** Este o pastă de susan și este folosită ca ingredient în multe preparate, inclusiv în sosurile și dressingurile pentru salate.
- **Koushari:** Este o combinație delicioasă de linte, macaroane, orez și năut, un preparat tradițional egiptean cu o textură și gust bogat.
- **Aish baladi:** Este o pâine asemănătoare pita, care este foarte populară și este servită cu diverse feluri de mâncare.
- **Kofta:** Este o mâncare picantă din miel tocat și condimente, servită sub formă de chiftele sau frigărui la grătar.
- **Kebab:** Sunt bucăți de miel la grătar, o mâncare apreciată de mulți.

În pofida tradițiilor culinare bine păstrate, modernizarea și schimbările în stilul de viață au dus la creșterea popularității mâncărilor gata preparate și semipreparate, în special în gospodăriile din clasa de mijloc și bogate. Fast-food-ul și lanțurile internaționale au câștigat popularitate, cu restaurante precum KFC, McDonald's și Pizza Hut prezentându-se în zonele urbane și centrele comerciale.

Mâncarea "**Baladi**", care constă în fasole și condimente, servită cu pâine "baladi", este o opțiune populară și accesibilă pentru consumatorii din zonele urbane, iar preparatele de lux "Baladi" sunt disponibile acum în unele restaurante cu servicii complete.

În ceea ce privește obiceiurile de consum, în anul 2021, cele mai consumate categorii de alimente în Egipt au fost carnea (26,1%), legumele (16,2%), cerealele și pâinea (13,7%), produse lactate, cașcaval și ouă (13%). Acest lucru arată că carbohidrații, în special pâinea, orezul și cartofii, sunt consumate în mod frecvent de către familii.

5.3. CONSUMUL DE BĂUTURI

Băuturi alcoolice și bere. Egiptul este în principal o națiune musulmană, iar consumul de băuturi alcoolice este interzis în Islam. Respectiv, alcoolul nu este ușor disponibil în toată țara. Totodată, consumul și comercializarea de alcool este legal permisă cu restricții, iar egiptenii au abordare pragmatică în acest sens, față de străini, cât și de non-musulmani. Egiptul interzice publicitatea produselor alcoolice precum și vânzarea și consumul de alcool în public în zonele care nu sunt autorizate.

Ministerul Turismului acordă licențe de comercializare a băuturilor alcoolice hotelurilor și facilităților turistice. Vârsta oficială de consum este de 18 ani pentru bere și 21 de ani pentru vin și băuturi spirtoase. Pe parcursul întregii luni de Ramadan și orice Sărbătoare islamică, băuturile alcoolice sunt interzise de la vânzare către egipteni, indiferent de religia lor.

Nu este surprinzător faptul că nivelurile de consum de băuturi alcoolice sunt relativ scăzute (vânzările în volum de bere ajungând la 3,1 litri pe cap de locuitor și vânzările de volum de vin ajungând la 0,2 litri pe cap de locuitor).

Compania „The Al-Ahram Beverages” (subsidiară a Heineken) deține un monopol virtual asupra alcoolului în Egipt (deține distilerii, podgorii, fabrici, distribuitori, magazin ”Drinkies”). În afară de vin, produce whisky, gin, vodcă, o bere numită Sakara și lager ușor ”Stella” care pot fi găsite în cafenele stradale de lângă hotelurile de cinci stele din Egipt.

Restricții guvernamentale privind alcoolul, dar și costurile și taxele la importul băuturilor alcoolice, produc efecte asupra prețului ce fac că doar populația cu venituri ridicate să își poate permite cumpărarea acestuia.

Apă potabilă îmbuteliată și băuturi răcoritoare. Creșterea conștientizării sănătății în rândul consumatorilor a determinat cererea de apă îmbuteliată, dar băuturile răcoritoare de tip ”Coca-Cola” și altele sunt încă foarte populare. Vânzările în volum de apă îmbuteliată au ajuns la 45, 6 litri pe cap de locuitor (estimativ 2023).

Ceai. Ceaiul negru este băutura națională și este chiar un produs de bază subvenționat. Aproape toate întâlnirile/întrunirile sociale se centrează pe servirea ceaiului. Chiar și atunci când sunt singuri, consumatorii în mod normal, încheie o masă cu o ceașcă de ceai. Egiptenii beau zilnic în medie cinci până la șase căni, în mod normal fără lapte și de la trei până la cinci lingurițe de zahăr (Media de consum per persoană este 1.16 kg (2023)).

În același timp, cererea de cafea, în special de cafea instantanee a crescut în rândul consumatorilor tineri și mai înstăriți (volumul mediu de consum per persoană a este de așteptat să se ridice la 0,28 kg în 2023).

6. EGIPT - COMPORTAMENTE ÎN AFACERI

Negocierile. Este de preferat ca partenerul străin să nu se implice în discuții despre politică și religie. Este bine ca oamenii de afaceri să evite întrebări despre familia partenerului și în special despre persoanele de gen feminin – ar putea fi interpretat ca o atenție suspectă - chiar și în cazul unui om de afaceri cunoscut de mai multă vreme. Întrebarea suficientă este dacă familia este bine.

Aspectul exterior. Egiptenii apreciază vârsta, aspectul îngrijit și îmbrăcămintea adecvată. Este recomandabil a se purta cravată și, dacă este nevoie, costum.

Maniere. Se recomandă reținerea de a face gesturi din corp și mâini care sunt nepoliticoase. Privirea directă în ochi inspiră încredere dacă partenerul este bărbat. În cazul femeilor este bine să se manifeste reținere. Niciodată nu se va îmbrățișa o femeie de afaceri. Ca regulă generală când se derulează afaceri cu o femeie, se va evita orice sugestie de intimitate.

Titluri. Este recomandată adresarea cu titlul exact către un oficial guvernamental. Prin tradiție, poziția lor impune un anumit grad de formalism. Nu se recomandă nici exagerarea care poate induce sentimentul de insultă.

Cadourile. A oferi mici cadouri oamenilor de afaceri egipteni este un vechi și apreciat obicei local. Acesta nu trebuie să fie scump și nici să fie stânjenitor. Cel mai bine este să aibă o semnificație, fie legată de firmă sau de țara de origine.

Cărțile de vizită. După primele amabilități, se recomandă schimbul cărților de vizită. Dacă nu vi se oferă una, se recomandă solicitarea acesteia trebuie făcută în mod explicit. Este posibil ca partenerul, mai ales dacă nu se află la biroul propriu, să nu aibă. În acest caz este recomandabil de solicitat să scrie datele, deoarece promisiunea lui că o va trimite cu prima ocazie s-ar putea să nu se realizeze. După primirea cărții de vizită, este recomandabil a o examina și eventual a citi numele în vederea unei clarificări simple. Este posibil ca anumiți oameni de afaceri să aibă două cărți de vizită diferite. Araba este cel mai des vorbită limba. Aproape toate documentele oficiale, legile și decretele sunt în arabă. Engleza și franceza sunt vorbite pe scară largă, reieșind din trecutul colonial al țării, deși aceste limbi nu sunt des utilizate în corespondența scrisă. Pentru contactele de afaceri este recomandat de a avea cărții de vizită tipărite în arabă.

Stimulente. În ciuda faptului că în tradiția orientală bacșiușul sau alte forme de stimulente sunt des întâlnite, în relațiile cu partenerii locali de afaceri, nu se recomandă practicarea unor asemenea modalități de stimulare. Este indicat ca interesul partenerilor să rezulte din profitul/comisionul convenit în urma unei afaceri reușite.

Adresarea. Dacă urmează să derulați afaceri în mod curent cu această țară este bine să învățați câteva expresii curente în limba arabă. Veți fi mult mai apreciat și servit cu promptitudine. Oamenii de afaceri egipteni vorbesc cu predilecție limba engleză și uneori limba franceză.

Răbdarea. Dacă v-ați propus să derulați afaceri cu oameni de afaceri din Egipt, trebuie să învățați să aveți multă răbdare. Este bine ca dvs. să respectați orele de întâlnire, dar nu vă așteptați ca și partenerul să fie punctual. Este posibil ca alte activități să fi intervenit și o modificare de program să-l fi reținut. Nu vă enervați. Localnicii se mișcă în propriul ritm care nu are legătură cu ritmul dvs. obișnuiți-vă cu ideea că „5 minute” pot însemna o jumătate de oră sau mai mult.

Limitări religioase. Musulmanii devotați nu beau alcool, deși cei mai mulți nu au obiecții când partenerii beau cantități limitate. Dacă nu sunteți sigur, întrebați. Este preferabil să nu manifestați

excese de personalitate solicitând alcool în localurile unde nu se bea sau solicitând carne de porc când vă aflați la masa invitat de un partener egiptean.

Bacșiș. Conform obiceiului oriental, se oferă la hotel, în parcări, unui prestator de servicii, la restaurant, practic oriunde, dar niciodată unui om de afaceri. La restaurant, bacșișul uzual este de 5-10% din valoarea notei de plată.

Femeia ca om de afaceri. În Egipt, femeile se bucură, din punct de vedere legal, de egalitate în drepturi cu bărbații. Cu toate acestea, femeia străină nu trebuie să atragă atenția, să nu exagereze în comportament și să poarte îmbrăcăminte adecvată, neprovocatoare. În general, regula conform căreia femeia este în siguranță în Egipt nu mai este absolută, iar dacă apar probleme, nu este cert dacă cel mai apropiat polițist sau primul magazin pot fi de folos. Deși este puțin probabil ca o femeie străină să fie acostată, câteva măsuri preventive sunt necesare: nu mergeți de una singură în zone izolate și nu acceptați invitații ale unor persoane străine. Dacă în momentele de relaxare vă aflați la mare, nu pe orice plajă vă puteți expune în costum de baie.

Orarul de afaceri. Întâlnirile de afaceri se stabilesc de regula în intervalul 10.00 - 14.00 de duminică până joi. Seara poate fi stabilită o întâlnire de discuții la restaurant. Trebuie reținut că vinerea este zi complet nelucrătoare, joia și sâmbăta sunt zile în care instituțiile și firmele lucrează selectiv, iar creștinii copti nu lucrează duminica. Instituțiile publice lucrează teoretic în intervalul 8.00 - 15.00, dar în practică intervalul de lucru este 9.00- 14.00, cu excepția celor cu funcții de conducere.

7. LISTA TABELELOR, DIAGRAMELOR ȘI FIGURILOR

TABELE:

Tabel 1. Informații generale comparative Egipt-Moldova

Tabel 2. Evoluția indicatorilor macroeconomici ai Egiptului

Tabel 3. Analiza punctelor forte și slabe ale mediului economic în Egipt

Tabel 4. Aspecte comparative Egipt - Republica Moldova: economie

Tabel 5. Poziția Egiptului în clasamentele internaționale relevante domeniului economic

Tabel 6. Top produse de export din Egipt, 2022

Tabel 7. Top produse de import pentru Egipt, 2022

Tabel 8. Târguri și expoziții planificate pentru 2023-2024 în Egipt

DIAGRAME:

Diagramă 1. Evoluția comerțului internațional a Egiptului, USD

Diagramă 2. Top parteneri export pentru Egipt, 2022

Diagrama 3. Top produse de import Egipt

Diagrama 4. Volumul comerțului exterior al Republicii Moldova cu Republica Arabă Egipt, mii USD

Diagrama 5. Balanța comercială a Republicii Moldova cu Republica Arabă Egipt

Diagrama 6. Ponderea volumului comerțului exterior al Republicii Moldova cu Republica Arabă Egipt în total comerț exterior al Republicii Moldova, %

Diagrama 7. Comerțul exterior al Republicii Moldova cu Egipt, mii USD

Diagrama 8. Evoluția exporturilor spre Egipt (mii USD), și ponderea în total importuri (%), în anii 2017-2022

Diagrama 9. Structura exportului spre Egipt, 2022

Diagrama 10. Top 20 produse importate de Egipt din țările lumii, inclusiv din Republica Moldova, 2022, mii USD

Diagrama 11. Evoluția importurilor din Egipt (mii USD) și ponderea în total importuri (%), în anii 2018-2022

Diagrama 12. Structura importului din Egipt în anul 2022, %

Diagrama 13. Structura importului din Egipt în anul 2021, %

Diagrama 14. Balanța comercială cu Egipt pentru principalele categorii de produse, anul 2022, mii USD

FIGURI:

Figura 1. Importurile Egiptului din perspectivă continentală și regională, 2022

Figura 2. Canale de distribuție în Egipt

Figura 3. Statistică relevantă consumului final al gospodăriilor din Egipt

8. SURSE BIBLIOGRAFICE

www.statistica.md

<https://eap.tradehelpdesk.org/en/help-center/country-resources/moldova>

<https://trade.gov.md/en>

<https://www.trademap.org/Index.aspx>

<https://www.goeic.gov.eg/>

<https://www.nafeza.gov.eg/en>

<https://trendeconomy.com/data/h2/Egypt/0808>

<https://www.trade.gov/country-commercial-guides/egypt-distribution-sales-channels>

Portalul de servicii publice a Egiptului: <https://digital.gov.eg/>

Raport de Stare a Țării, 2022, Expert Grup,

<https://www.expert-grup.org/ro/biblioteca/item/2436-raportul-de-stare-a-%C8%9B%C4%83rii-2022>

<https://www.pwc.com/m1/en/media-centre/2022/consumers-egypt-supporting-local-products-becoming-esg-conscious-concerned-data-protection.html>

<https://10times.com/egypt/tradeshows>

CIVITTA International
info@civitta.com
+372 735 2802
www.civitta.com

CIVITTA Estonia
info.ee@civitta.com
+372 646 448 8
www.civitta.ee

CIVITTA Romania
Info.ro@civitta.com
+403 180 535 88
www.civitta.ro

CIVITTA Latvia
Info.lv@civitta.com
+371 277 055 85
www.civitta.lv

CIVITTA Moldova
Info.md@civitta.com
+373 797 550 99
www.civitta.md

CIVITTA Lithuania
info.lt@civitta.com
+370 685 266 80
www.civitta.lt

CIVITTA Armenia
Info.am@civitta.com
+374 10 546 434
www.civitta.am

CIVITTA Finland
Info.fi@civitta.com
+358 505 261 694
www.civitta.fi

CIVITTA Serbia
Info.rs@civitta.com
+381 11 2435 489
www.civitta.rs

CIVITTA Denmark
Info.dk@civitta.com
+452 762 80 83
www.civitta.com

CIVITTA Bulgaria
Info.bg@civitta.com
+359 884 076 576
www.civitta.bg

CIVITTA Poland
Info.pl@civitta.com
+48 690 001 286
www.civitta.pl

CIVITTA North Macedonia
info.mk@civitta.com
+389 75 230 439
www.civitta.com

CIVITTA Slovakia
info.sk@civitta.com
+421 901 700 574
www.civitta.sk

CIVITTA Kosovo
info.ks@civitta.com
+383 493 380 55
www.civitta.com

CIVITTA Ukraine
Info.ua@civitta.com
+380 442 270 140
www.civitta.com.ua

CIVITTA Sweden
info.se@civitta.com
www.civitta.com

CIVITTA Belarus
Info.by@civitta.com
+375 296 018 517
www.civitta.by

\ Rămânem în speranța unei colaborări fructuoase și în viitor